

Službeni list

Europske unije

L 433 I

Hrvatsko izdanje

Zakonodavstvo

Godište 63.

22. prosinca 2020.

Sadržaj

I. *Zakonodavni akti*

UREDBE

- ★ Uredba (EU) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije 1
- ★ Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027. 11

II. *Nezakonodavni akti*

UREDBE

- ★ Uredba Vijeća (EU) 2020/2094 od 14. prosinca 2020. o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 23

MEĐUINSTITUCIJSKI SPORAZUMI

- ★ Međuinstitucijski Sporazum između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava Međuinstitucijski Sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava 28

HR

Akti čiji su naslovi tiskani običnim slovima su oni koji se odnose na svakodnevno upravljanje poljoprivrednim pitanjima, a općenito vrijede ograničeno razdoblje.

Naslovi svih drugih akata tiskani su masnim slovima, a prethodi im zvjezdica.

I.

(Zakonodavni akti)

UREDBE

**UREDBA (EU) 2020/2092 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 16. prosinca 2020.
o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 322. stavak 1. točku (a),

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 106.a,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda ⁽¹⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Unija se temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina, sadržanima u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). Kako se podsjeća u članku 2. UEU-a, te su vrijednosti zajedničke državama članicama u društvu u kojemu prevladavaju pluralizam, nediskriminacija, tolerancija, pravda, solidarnost te ravnopravnost žena i muškaraca.
- (2) Europsko vijeće u svojim je zaključcima od 21. srpnja 2020. navelo da se financijski interesi Unije štite u skladu s općim načelima sadržanima u Ugovorima, osobito s vrijednostima navedenima u članku 2. UEU-a. Također je istaknulo važnost zaštite financijskih interesa Unije i važnost poštovanja vladavine prava.
- (3) Vladavina prava zahtijeva da se sve javne ovlasti provode u okviru ograničenja utvrđenih pravom, u skladu s vrijednostima demokracije i poštovanjem temeljnih prava kako je utvrđeno u Povelji Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) i drugim primjenjivim instrumentima, te pod kontrolom neovisnih i nepristranih sudova. Posebice se zahtijeva da se poštuju ⁽³⁾ načela zakonitosti ⁽⁴⁾ što podrazumijeva transparentan, odgovoran,

⁽¹⁾ SL C 291, 17.8.2018., str. 1.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 4. travnja 2019. (još nije objavljeno u Službenom listu) i stajalište Vijeća u prvom čitanju od 14. prosinca 2020. Stajalište Europskog parlamenta od 16. prosinca 2020. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽³⁾ Komunikacija Komisije „Novi okvir EU-a za jačanje vladavine prava”, COM(2014)0158 final, Prilog I.

⁽⁴⁾ Presuda Suda od 29. travnja 2004., CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, ECLI:EU:C:2004:236, točka 63.

demokratski i pluralistički postupak donošenja zakona; pravne sigurnosti ⁽⁷⁾; zabrane proizvoljnosti izvršenja izvršnih ovlasti ⁽⁸⁾; učinkovite sudske zaštite, uključujući pristup pravosuđu, koju provode neovisni i nepristrani sudovi ⁽⁷⁾, te diobe vlasti ⁽⁸⁾.

- (4) Kriteriji za pristupanje koje je 1993. utvrdilo Europsko vijeće u Kopenhagenu i koje je 1995. nadopunilo Europsko vijeće u Madridu ključni su uvjeti koje zemlja kandidatkinja mora zadovoljiti kako bi postala država članica Unije. Ti su kriteriji sada sadržani u članku 49. UEU-a.
- (5) Kada zemlja kandidatkinja postane država članica, pridružuje se pravnoj strukturi koja počiva na temeljnoj pretpostavci prema kojoj svaka država članica dijeli sa svim drugim državama članicama i priznaje da one s njom dijele niz zajedničkih vrijednosti na kojima se temelji Unija, kao što je navedeno u članku 2. UEU-a. Ta pretpostavka podrazumijeva i opravdava postojanje uzajamnog povjerenja među državama članicama u priznavanju tih vrijednosti i stoga u poštovanju prava Unije koje ih provodi ⁽⁹⁾. Zakoni i prakse država članica trebali bi i dalje biti u skladu sa zajedničkim vrijednostima na kojima se Unija temelji.
- (6) Iako ne postoji hijerarhija kad je riječ o vrijednostima Unije, vladavina prava ključna je za zaštitu drugih temeljnih vrijednosti na kojima se Unija temelji poput slobode, demokracije, jednakosti i poštovanja ljudskih prava. Poštovanje vladavine prava suštinski je povezano s poštovanjem demokracije i temeljnih prava. Demokracija i poštovanje temeljnih prava ne mogu postojati bez poštovanja vladavine prava i obratno.
- (7) Kad god države članice izvršavaju proračun Unije, uključujući sredstva dodijeljena putem Instrumenta Europske unije za oporavak uspostavljenog na temelju Uredbe Vijeća (EU) 2020/2094 ⁽¹⁰⁾ i putem zajmova i drugih instrumenata zajamčenih proračunom Unije, te bez obzira na način provedbe kojom se koriste, poštovanje vladavine prava ključan je preduvjet za poštovanje načela dobrog financijskog upravljanja sadržanih u članku 317. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).
- (8) Države članice mogu osigurati dobro financijsko upravljanje samo ako javna tijela postupaju u skladu s pravom, ako istražne službe i državno odvjetništvo učinkovito postupaju protiv prijevара, uključujući poreznu prijevaru, utaju poreza, korupciju, sukob interesa ili druge povrede prava te ako neovisni sudovi i Sud Europske unije mogu provoditi učinkovito sudske preispitivanje proizvoljnih ili nezakonitih odluka javnih tijela, uključujući odluka tijela za izvršavanje zakonodavstva.
- (9) Neovisnost i nepristranost pravosuđa trebala bi uvijek biti zajamčena, a istražne službe i državno odvjetništvo trebali bi moći pravilno izvršavati svoje funkcije. Pravne i istražne službe te državno odvjetništvo trebali bi raspolagati dostatnim financijskim i ljudskim resursima te postupcima kako bi postupali učinkovito i uz puno poštovanje prava na pošteno suđenje, uključujući prava na obranu. Pravomoćne presude trebale bi se učinkovito izvršavati. Ti se uvjeti zahtijevaju kao minimalno jamstvo protiv nezakonitih i proizvoljnih odluka javnih tijela koje bi mogle naštetiti financijskim interesima Unije.

⁽⁷⁾ Presuda Suda od 12. studenoga 1981., Amministrazione delle finanze dello Stato protiv Srl Meridionale Industria Salumi i dr.; Ditta Italo Orlandi & Figlio i Ditta Vincenzo Divella protiv Amministrazione delle finanze dello Stato. Spojeni predmeti od 212 do 217/80, ECLI:EU:C:1981:270, točka 10.

⁽⁸⁾ Presuda Suda od 21. rujna 1989., Hoechst, spojeni predmeti 46/87 i 227/88, ECLI:EU:C:1989:337, točka 19.

⁽⁷⁾ Presuda Suda od 27. veljače 2018., Associação Sindical dos Juízes Portugueses protiv Tribunal de Contas C-64/16, ECLI:EU:C:2018:117, točke 31., 40. i 41. i presuda Suda od 25. srpnja 2018., LM, C-216/18, PPU, ECLI:EU:C:2018:586, točke 63. – 67.

⁽⁸⁾ Presuda Suda od 10. studenoga 2016., Kovalkovas, C-477/16, ECLI:EU:C:2016:861, točka 36.; presuda Suda od 10. studenoga 2016., PPU Poltorak, C-452/16, ECLI:EU:C:2016:858, točka 35. i presuda Suda od 22. prosinca 2010., DEB, C-279/09, ECLI:EU:C:2010:811, točka 58.

⁽⁹⁾ Mišljenje 2/13, EU:C:2014:2454, točka 168.

⁽¹⁰⁾ Uredba Vijeća (EU) 2020/2094 od 14. prosinca 2020. o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (vidjeti stranicu 23. ovoga Službenog lista).

- (10) Neovisnost pravosuđa posebice podrazumijeva da predmetno pravosudno tijelo na temelju relevantnih pravila te u praksi može izvršavati svoje pravosudne funkcije posve samostalno, a da se pritom ni u kojem pogledu na nalazi u hijerarhijskom ili podređenom odnosu i da ne prima naloge ili upute ni iz jednog izvora, te da je na taj način zaštićeno od vanjskih utjecaja ili pritisaka koji mogu narušiti neovisnu prosudbu njegovih članova i utjecati na njihove odluke. Jamstva neovisnosti i nepristranosti pretpostavljaju postojanje pravila, osobito u pogledu sastava tijela, imenovanja, trajanja funkcija kao i razloga za izuzeće i opoziv njegovih članova, kako bi se među pojedincima otklonila svaka opravdana sumnja u neovisnost tog tijela od utjecaja vanjskih čimbenika i njegovu neutralnost u odnosu na interese o kojima odlučuje.
- (11) Poštovanje vladavine prava ključno je ne samo za građane Unije već i za poslovne inicijative, inovacije, ulaganja, gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju te pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, a navedeno će najbolje rezultate donijeti u uvjetima u kojima postoji čvrst pravni i institucijski okvir.
- (12) U članku 19. UEU-a, u kojem se konkretizira vrijednost vladavine prava navedena u članku 2. UEU-a, od država članica zahtijeva se da osiguraju učinkovitu pravnu zaštitu u područjima obuhvaćenima pravom Unije, uključujući ona koja se odnose na izvršenje proračuna Unije. Samo postojanje učinkovitog sudskog preispitivanja, čija je svrha osigurati usklađenost s pravom Unije, bit je vladavine prava i iziskuje neovisne sudove⁽¹⁾. Održavanje neovisnosti sudova presudno je, kako je potvrđeno člankom 47. drugim stavkom Povelje⁽²⁾. To osobito vrijedi za sudsko preispitivanje valjanosti mjera, ugovora ili drugih instrumenata koji rezultiraju javnim rashodima ili dugovima, među ostalim u kontekstu postupaka javne nabave koji također mogu biti predmet sudskog postupka.
- (13) Stoga postoji jasna veza između poštovanja vladavine prava i učinkovitog izvršenja proračuna Unije u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja.
- (14) Unija je razvila niz instrumenata i postupaka kojima se promiče vladavina prava i njena primjena, uključujući financijsku potporu organizacijama civilnog društva, europski mehanizam vladavine prava i Pregled stanja u području pravosuđa u EU-u, te pruža učinkovit odgovor institucija Unije na povrede vladavine prava s pomoću postupaka zbog povrede i postupka predviđenog u članku 7. UEU-a. Mehanizam koji je predviđen ovom Uredbom dopunjuje te instrumente zaštitom proračuna Unije od povreda načelâ vladavine prava koje utječu na njezino dobro financijsko upravljanje ili zaštitu financijskih interesa Unije.
- (15) Povrede načelâ vladavine prava, posebice one koje osobito utječu na pravilno funkcioniranje javnih tijela i učinkovito sudsko preispitivanje, mogu ozbiljno naštetiti financijskim interesima Unije. To se odnosi na pojedinačne povrede načelâ vladavine prava i još više na povrede koje su raširene ili su posljedica učestalih praksi ili propusta javnih tijela ili općih mjera koje su donijela takva tijela.
- (16) Utvrđivanje povreda načelâ vladavine prava zahtijeva temeljitu kvalitativnu procjenu Komisije. Ta bi procjena trebala biti objektivna, nepristrana i pravedna te bi se njome trebale uzeti u obzir relevantne informacije iz dostupnih izvora i priznatih institucija, uključujući presude Suda Europske unije, izvješća Revizorskog suda, Komisijino godišnje izvješće o vladavini prava i Pregled stanja u području pravosuđa u EU-u, izvješća Europskog ureda za borbu protiv prijevара (OLAF) i, prema potrebi, Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO), te zaključci i preporuke relevantnih međunarodnih organizacija i mreža, uključujući tijela Vijeća Europe poput Skupine država protiv korupcije (GRECO) i Venecijanske komisije, posebice njezin popis kriterija za vladavinu prava, te europske mreže vrhovnih sudova i pravosudnih vijeća. Komisija bi se mogla savjetovati s Agencijom Europske unije za temeljna prava i Venecijanskom komisijom ako je to potrebno za pripremu temeljite kvalitativne procjene.

⁽¹⁾ Predmet C-64/16, točke 32.–36.

⁽²⁾ Predmet C-64/16, točke 40. i 41.

- (17) Mjere na temelju ove Uredbe osobito su potrebne u slučajevima u kojima se drugim postupcima utvrđenima zakonodavstvom Unije ne bi moglo učinkovitije zaštititi proračun Unije. Financijskim zakonodavstvom Unije te primjenjivim sektorskim i financijskim pravilima predviđaju se različite mogućnosti za zaštitu proračuna Unije, uključujući prekide, suspenzije ili financijske ispravke povezane s nepravilnostima ili ozbiljnim nedostacima u sustavima upravljanja i kontrole. Trebalo bi utvrditi mjere koje treba donijeti u slučaju povreda načela vladavine prava te postupak koji treba slijediti za donošenje takvih mjera. Takve bi mjere trebale uključivati suspenziju plaćanja i obveza, suspenziju obročne isplate sredstava ili prijevremenu otplatu zajmova, smanjenje financiranja u okviru postojećih obveza te zabranu preuzimanja novih obveza s primateljima ili sklapanja novih sporazuma o zajmovima ili drugih instrumenata zajamčenih proračunom Unije.
- (18) Pri utvrđivanju mjera koje je potrebno donijeti trebalo bi primjenjivati načelo proporcionalnosti, osobito uzimajući u obzir ozbiljnost situacije, vrijeme koje je proteklo od početka relevantnog postupanja, trajanje i ponavljanje postupanja, namjeru, stupanj suradnje predmetne države članice pri uklanjanju povreda načela vladavine prava, te učinke na dobro financijsko upravljanje proračunom Unije ili financijske interese Unije.
- (19) Ključno je da se legitimni interesi krajnjih primatelja i korisnika pravilno zaštite pri donošenju mjera u slučaju povreda načela vladavine prava. Pri razmatranju donošenja mjera, Komisija bi trebala uzeti u obzir njihov mogući učinak na krajnje primatelje i korisnike. Uzimajući u obzir to da su u okviru podijeljenog upravljanja plaćanja Komisije državama članicama pravno neovisna od plaćanja nacionalnih tijela korisnicima, ne bi trebalo smatrati da se odgovarajućim mjerama na temelju ove Uredbe utječe na dostupnost sredstava za plaćanja korisnicima u skladu s rokovima plaćanja utvrđenima u primjenjivim sektorskim i financijskim pravilima. Odluke donesene na temelju ove Uredbe i obveze prema krajnjim primateljima ili korisnicima utvrđene u ovoj Uredbi dio su primjenjivog prava Unije u pogledu provedbe financiranja u okviru podijeljenog upravljanja. Države članice na koje se mjere odnose trebale bi redovito izvješćivati Komisiju o ispunjavanju svojih obveza prema krajnjim primateljima ili korisnicima. Izvješćivanje o ispunjavanju obveza plaćanja prema korisnicima utvrđenih u primjenjivim sektorskim i financijskim pravilima Komisiji bi trebalo omogućiti da provjeri da odluke na temelju ove Uredbe ni na koji način ne utječu, izravno ili neizravno, na plaćanja koja treba izvršiti na temelju primjenjivih sektorskih i financijskih pravila.

Kako bi se ojačala zaštita krajnjih primatelja ili korisnika, Komisija bi trebala pružiti informacije i smjernice putem internetskih stranica ili portala, zajedno s odgovarajućim alatima za obavješćivanje Komisije o svakoj povredi pravne obveze državnih subjekata i država članica da nastave izvršavati plaćanja nakon donošenja mjera na temelju ove Uredbe. Komisija bi trebala dalje postupati na osnovi tih informacija kako bi provjerila jesu li se poštovala primjenjiva pravila, posebno članak 63., članak 68. stavak 1. točka (b) i članak 98. Uredbe (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i financijskih pravila za njih i za Fond za azil i migracije, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za upravljanje granicama i vize ⁽¹³⁾. Prema potrebi, kako bi se osiguralo da se svi iznosi koje državni subjekti ili države članice duguju stvarno isplate krajnjim primateljima ili korisnicima, Komisija bi trebala ostvariti povrat isplata ili, gdje je to primjereno, izvršiti financijski ispravak smanjivanjem potpore Unije programu u skladu s primjenjivim sektorskim i financijskim pravilima.

- (20) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe te uzimajući u obzir važnost financijskih učinaka mjera koje se donose na temelju ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Vijeću koje bi trebalo djelovati na temelju prijedloga Komisije.

⁽¹³⁾ Još nije objavljeno u Službenom listu.

- (21) Prije predlaganja donošenja bilo koje mjere na temelju ove Uredbe Komisija bi trebala obavijestiti predmetnu državu članicu zašto smatra da u toj državi članici možda postoje povrede načela vladavine prava. Komisija bi bez odgode trebala obavijestiti Europski parlament i Vijeće o svakoj takvoj obavijesti i njezinu sadržaju. Predmetnoj državi članici trebalo bi omogućiti da dostavi primjedbe. Komisija bi te primjedbe trebala uzeti u obzir.
- (22) Pri određivanju rokova za predmetnu državu članicu u skladu s ovom Uredbom Komisija bi osobito trebala uzeti u obzir količinu pruženih i zatraženih informacija, složenost relevantnih činjenica i njihove procjene, kao i administrativne kapacitete predmetne države članice.
- (23) Ako Komisija nakon analize primjedbi predmetne države članice smatra da su uvjeti za donošenje mjera ispunjeni, trebala bi Vijeću podnijeti prijedlog za donošenje odgovarajućih mjera. Vijeće bi na prijedlog Komisije za donošenje odgovarajućih mjera trebalo djelovati provedbenom odlukom u roku od mjesec dana, koji se iznimno može produljiti za najviše dva dodatna mjeseca. Kako bi se osiguralo da Vijeće donese odluku unutar tih rokova, Komisija bi trebala na najbolji način iskoristiti svoja prava iz članka 237. UFEU-a i Poslovnika Vijeća ⁽¹⁴⁾.
- (24) Nakon donošenja bilo kakvih mjera na temelju ove Uredbe, Komisija bi trebala redovito pratiti situaciju u predmetnoj državi članici. Komisija bi trebala ponovno procijeniti situaciju kada predmetna država članica donese nove korektivne mjere ili u svakom slučaju najkasnije godinu dana nakon donošenja mjera.
- (25) Vijeće bi, djelujući na prijedlog Komisije, trebalo ukinuti mjere koje imaju suspenzivan učinak ako je situacija koja je dovela do uvođenja tih mjera u dostatnoj mjeri popravljena.
- (26) Postupkom za donošenje i ukidanje mjera trebalo bi poštovati načela objektivnosti, nediskriminacije i jednakog postupanja prema državama članicama te bi se on trebao provoditi na osnovi nepristranog pristupa koji se temelji na dokazima. Ako iznimno predmetna država članica smatra da postoje ozbiljne povrede tih načela, može od predsjednika Europskog vijeća zatražiti da predmet uputi sljedećem Europskom vijeću. U takvim izvanrednim okolnostima ne bi trebalo donositi nikakvu odluku u vezi s mjerama sve dok Europsko vijeće ne raspravi o tom predmetu. Taj postupak u pravilu ne smije trajati dulje od tri mjeseca nakon što Komisija podnese svoj prijedlog Vijeću.
- (27) Komisija bi trebala obavješćivati Europski parlament o svim mjerama koje su predložene, donesene i ukinute na temelju ove Uredbe.
- (28) Komisija bi trebala izvješćivati Europski parlament i Vijeće o primjeni ove Uredbe. Pri izvješćivanju Europskog parlamenta i Vijeća, uz učinkovitost donesenih mjera, Komisija bi trebala uzeti u obzir sveukupnu učinkovitost postupka utvrđenog u ovoj Uredbi i komplementarnost ovog instrumenta s drugima.
- (29) Ovom Uredbom ne bi se trebalo utjecati na nadležnost EPPO-a ili obveze država članica koje ne sudjeluju u pojačanoj suradnji uspostavljenoj Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939 ⁽¹⁵⁾,

⁽¹⁴⁾ Odluka Vijeća 2009/937/EU od 1. prosinca 2009. o donošenju Poslovnika Vijeća (SL L 325, 11.12.2009., str. 35.).

⁽¹⁵⁾ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO“) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju pravila potrebna za zaštitu proračuna Unije u slučaju povreda načela vladavine prava u državama članicama.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „vladavina prava” odnosi se na vrijednost Unije sadržanu u članku 2. UEU-a. Njome su obuhvaćena načela zakonitosti što podrazumijeva transparentan, odgovoran, demokratski i pluralistički postupak donošenja zakona; pravne sigurnosti; zabrane proizvoljnosti izvršenja izvršnih ovlasti; učinkovite sudske zaštite, uključujući pristup pravosuđu, koju provode neovisni i nepristrani sudovi, također u pogledu temeljnih prava; diobe vlasti; te nediskriminacije i jednakosti pred zakonom. Vladavina prava tumači se uzimajući u obzir ostale vrijednosti i načela Unije sadržane u članku 2. UEU-a;
- (b) „državni subjekt” znači javno tijelo na bilo kojoj razini državne uprave, uključujući nacionalna, regionalna i lokalna tijela, te organizacije države članice u smislu članka 2. točke 42. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁶⁾ („Financijska uredba”).

Članak 3.

Povrede načela vladavine prava

Za potrebe ove Uredbe na povrede načela vladavine prava može ukazivati sljedeće:

- (a) ugrožavanje neovisnosti pravosuđa;
- (b) nesprečavanje, neispravljanje ili nesankcioniranje proizvoljnih ili nezakonitih odluka javnih tijela, uključujući tijela za izvršavanje zakonodavstva, uskraćivanje financijskih i ljudskih resursa kojim se utječe na njihovo pravilno funkcioniranje ili neosiguravanje nepostojanja sukoba interesa;
- (c) ograničavanje dostupnosti i učinkovitosti pravnih lijekova, među ostalim ograničavajućim postupovnim pravilima te neprovođenje presuda ili ograničavanje djelotvorne istrage, kaznenog progona ili sankcioniranja povreda prava.

Članak 4.

Uvjeti za donošenje mjera

1. Odgovarajuće mjere poduzimaju se ako se u skladu s člankom 6. utvrdi da povrede načela vladavine prava u državi članici utječu ili postoji ozbiljan rizik od toga da bi mogle utjecati na dobro financijsko upravljanje proračunom Unije ili na zaštitu financijskih interesa Unije na dovoljno izravan način.

⁽¹⁶⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1).

2. Za potrebe ove Uredbe povrede načela vladavine prava odnose se na jedno ili više od sljedećeg:
- (a) pravilno funkcioniranje tijela koja izvršavaju proračun Unije, uključujući zajmove i druge instrumente zajamčene proračunom Unije, osobito u kontekstu postupaka javne nabave ili dodjele bespovratnih sredstava;
 - (b) pravilno funkcioniranje tijela koja provode financijsku kontrolu, praćenje i revizije te pravilno funkcioniranje djelotvornih i transparentnih sustava financijskog upravljanja i odgovornosti;
 - (c) pravilno funkcioniranje istražnih službi i službi državnog odvjetništva u vezi s istragom i kaznenim progonom prijevара, uključujući porezne prijevare, korupciju ili druge povrede prava Unije povezane s izvršenjem proračuna Unije ili zaštitom financijskih interesa Unije;
 - (d) učinkovito sudsko preispitivanje radnji ili propusta tijela iz točaka (a), (b) i (c) koje provode neovisni sudovi;
 - (e) sprječavanje i sankcioniranje prijevара, uključujući porezne prijevare, korupciju ili druge povrede prava Unije povezane s izvršenjem proračuna Unije ili zaštitom financijskih interesa Unije, te učinkovite i odvraćajuće kazne koje primateljima izriču nacionalni sudovi ili upravna tijela;
 - (f) povrat nepropisno isplaćenih sredstava;
 - (g) djelotvornu i pravodobnu suradnju s OLAF-om i, podložno sudjelovanju predmetne države članice, s EPPO-om u njihovim istragama ili kaznenim progonima na temelju primjenjivih akata Unije u skladu s načelom lojalne suradnje;
 - (h) druge situacije ili postupak tijela koja su relevantna za dobro financijsko upravljanje proračunom Unije ili zaštitu financijskih interesa Unije.

Članak 5.

Mjere za zaštitu proračuna Unije

1. Ako su uvjeti navedeni u članku 4. ove Uredbe ispunjeni, može se donijeti jedna od sljedećih odgovarajućih mjera ili više njih skladu s postupkom predviđenim u članku 6. ove Uredbe:
- (a) ako Komisija izvršava proračun Unije u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja na temelju članka 62. stavka 1. točke (a) i (c) Financijske uredbe i ako je primatelj državni subjekt:
 - i. suspenzija plaćanja ili izvršenja pravne obveze ili raskid pravne obveze na temelju članka 131. stavka 3. Financijske uredbe;
 - ii. zabrana preuzimanja novih pravnih obveza;
 - iii. suspenzija obročne isplate sredstava u potpunosti ili djelomično ili prijevremena otplata zajmova zajamčenih proračunom Unije;
 - iv. suspenzija ili smanjenje gospodarske prednosti na temelju instrumenta zajamčenog proračunom Unije;
 - v. zabrana sklapanja novih sporazuma o zajmovima ili drugih instrumenata zajamčenih proračunom Unije;
 - (b) ako Komisija izvršava proračun Unije u okviru podijeljenog upravljanja s državama članicama na temelju članka 62. stavka 1. točke (b) Financijske uredbe:
 - i. suspenzija odobrenja jednog ili više programa ili njena izmjena;
 - ii. suspenzija obveza;
 - iii. smanjenje obveza, među ostalim putem financijskih ispravaka ili prijenosa u druge programe potrošnje;
 - iv. smanjenje predfinanciranja;
 - v. prekid rokova plaćanja;
 - vi. suspenzija plaćanja.

2. Ako odlukom o donošenju mjera nije utvrđeno drukčije, uvođenjem odgovarajućih mjera ne utječe se na obveze državnih subjekata iz stavka 1. točke (a) ili država članica iz stavka 1. točke (b) da provedu program ili fond na koji se mjera odnosi, a osobito obveze koje imaju prema krajnjim primateljima ili korisnicima, uključujući obvezu isplate sredstava na temelju ove Uredbe i primjenjivih sektorskih ili financijskih pravila. Kada izvršavaju sredstva Unije u okviru podijeljenog upravljanja, države članice na koje se odnose mjere donesene na temelju ove Uredbe izvješćuju Komisiju o poštovanju tih obveza svaka tri mjeseca nakon donošenja tih mjera.

Komisija provjerava poštuje li se primjenjivo pravo i prema potrebi poduzima sve odgovarajuće mjere za zaštitu proračuna Unije u skladu sa sektorskim i financijskim pravilima.

3. Poduzete mjere moraju biti proporcionalne. Utvrđuju se s obzirom na stvarni ili mogući učinak povreda načela vladavine prava na dobro financijsko upravljanje proračunom Unije ili na financijske interese Unije. Priroda, trajanje, ozbiljnost i opseg povreda načela vladavine prava uzimaju se u obzir na odgovarajući način. Mjere su, koliko je to moguće, usmjerene na djelovanja Unije pogođena tim povredama.

4. Komisija o obvezama država članica iz stavka 2. pruža informacije i smjernice u korist krajnjih primatelja ili korisnika putem svojih internetskih stranica ili portala. Komisija na istim internetskim stranicama ili portalu pruža i odgovarajuće alate kako bi krajnji primatelji ili korisnici obavijestili Komisiju o svakoj povredi tih obveza koja, prema mišljenju tih krajnjih primatelja ili korisnika, izravno na njih utječe. Ovaj stavak primjenjuje se tako da se osigurava zaštita osoba koje prijavljuju povrede prava Unije u skladu s načelima utvrđenima u Direktivi (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁷⁾. Uz informacije koje pružaju krajnji primatelji ili korisnici u skladu s ovim stavkom prilaže se dokaz da je predmetni krajnji primatelj ili korisnik podnio službenu pritužbu relevantnom tijelu predmetne države članice.

5. Na osnovi informacija koje su dostavili krajnji primatelji ili korisnici u skladu sa stavkom 4. ovog članka Komisija čini sve što je u njezinoj moći kako bi osigurala da svi iznosi koje duguju državni subjekti ili države članice iz stavka 2. ovog članka budu stvarno plaćeni krajnjim primateljima ili korisnicima, osobito u skladu s člankom 63., člankom 68. stavkom 1. točkom (b) i člankom 98. Uredbe (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i financijskih pravila za njih i za Fond za azil i migracije, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za upravljanje granicama i vize.

Članak 6.

Postupak

1. Ako ustanovi da ima opravdane razloge smatrati da su uvjeti iz članka 4. ispunjeni, Komisija, osim ako smatra da bi joj drugi postupci utvrđeni zakonodavstvom Unije omogućili učinkovitiju zaštitu proračuna Unije, šalje pisanu obavijest predmetnoj državi članici u kojoj navodi činjenične elemente i posebne razloge na kojima temelji svoje nalaze. Komisija bez odgode obavješćuje Europski parlament i Vijeće o takvoj obavijesti i njezinu sadržaju.

2. S obzirom na informacije primljene na temelju stavka 1., Europski parlament može pozvati Komisiju na strukturirani dijalog o svojim nalazima.

3. Pri procjenjivanju jesu li ispunjeni uvjeti iz članka 4., Komisija uzima u obzir relevantne informacije iz dostupnih izvora, uključujući odluke, zaključke i preporuke institucija Unije, drugih relevantnih međunarodnih organizacija i drugih priznatih institucija.

⁽¹⁷⁾ Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije (SL L 305, 26.11.2019., str. 17.).

4. Komisija prije i nakon slanja pisane obavijesti na temelju stavka 1. može zatražiti bilo koje dodatne informacije koje su joj potrebne za provedbu procjene iz stavka 3.
5. Predmetna država članica dostavlja tražene informacije i može podnijeti primjedbe o nalazima iznesenima u obavijesti iz stavka 1. u roku koji određuje Komisija, a koji nije kraći od mjesec dana ni dulji od tri mjeseca od datuma obavijesti o nalazima. U svojim primjedbama država članica može predložiti donošenje korektivnih mjera za pristupanje rješavanju nalaza navedenih u obavijesti Komisije.
6. Pri odlučivanju o podnošenju prijedloga provedbene odluke o odgovarajućim mjerama Komisija uzima u obzir informacije koje je primila i sve primjedbe predmetne države članice, kao i primjerenost svih predloženih korektivnih mjera. Komisija provodi procjenu u okvirnom roku od mjesec dana od primitka bilo kakve informacije od predmetne države članice ili njenih primjedbi, ili kada informacije ili primjedbe nisu primljene od isteka roka utvrđenog u skladu sa stavkom 5., a u svakom slučaju unutar razumnog vremenskog okvira.
7. Ako Komisija namjerava podnijeti prijedlog na temelju stavka 9., ona državi članici prije toga daje mogućnost da dostavi svoje primjedbe, osobito o proporcionalnosti predviđenih mjera, u roku od mjesec dana.
8. Pri procjeni proporcionalnosti mjera koje će se donijeti, Komisija u obzir uzima informacije i smjernice navedene u stavku 3.
9. Ako Komisija smatra da su uvjeti iz članka 4. ispunjeni i da se korektivnim mjerama koje je predložila država članica na temelju stavka 5., ako postoje, ne pristupa rješavanju nalaza iz obavijesti Komisije na odgovarajući način, u roku od mjesec dana od primitka primjedbi države članice ili, u slučaju izostanka primjedbi, bez nepotrebne odgode i u svakom slučaju u roku od mjesec dana od roka utvrđenog u stavku 7., podnosi Vijeću prijedlog provedbene odluke o odgovarajućim mjerama. U prijedlogu se navode posebni razlozi i dokazi na kojima se temelje nalazi Komisije.
10. Vijeće donosi provedbenu odluku iz stavka 9. ovog članka u roku od mjesec dana od primitka prijedloga Komisije. U slučaju izvanrednih okolnosti, razdoblje za donošenje te provedbene odluke može se produžiti za najviše dva mjeseca. Kako bi se osigurala pravodobna odluka, Komisija se koristi svojim pravima na temelju članka 237. UFEU-a ako to smatra primjerenim.
11. Vijeće može kvalificiranom većinom izmijeniti prijedlog Komisije i donijeti izmijenjeni tekst putem provedbene odluke.

Članak 7.

Ukidanje mjera

1. Predmetna država članica može u svakom trenutku donijeti nove korektivne mjere i Komisiji podnijeti pisanu obavijest, uključujući dokaze o tome da uvjeti iz članka 4. više nisu ispunjeni.
2. Na zahtjev predmetne države članice ili na vlastitu inicijativu, a najkasnije godinu dana nakon što Vijeće donese mjere, Komisija ponovno procjenjuje situaciju u predmetnoj državi članici uzimajući u obzir sve dokaze koje je dostavila predmetna država članica te primjerenost svih novih korektivnih mjera koje je donijela predmetna država članica.

Ako smatra da uvjeti iz članka 4. više nisu ispunjeni, Komisija Vijeću podnosi prijedlog provedbene odluke o ukidanju donesenih mjera.

Ako smatra da je situacija koja je dovela do donošenja mjera djelomično ispravljena, Komisija podnosi Vijeću prijedlog provedbene odluke o prilagodbi donesenih mjera.

Ako smatra da situacija koja je dovela do donošenja mjera nije ispravljena, Komisija predmetnoj državi članici upućuje obrazloženu odluku i o tome obavješćuje Vijeće.

Kada predmetna država članica dostavi pisanu obavijest na temelju stavka 1., Komisija podnosi svoj prijedlog ili donosi odluku u roku od mjesec dana od primitka te obavijesti. To se razdoblje može produljiti u valjano opravdanim okolnostima, a u tom slučaju Komisija bez odgode obavješćuje predmetnu državu članicu o razlozima produljenja.

Postupak utvrđen u članku 6. stavcima 3., 4., 5., 6., 9., 10. i 11 primjenjuje se po analogiji na odgovarajući način.

3. U slučaju ukidanja mjera u vezi sa suspenzijom odobrenja jednog ili više programa ili njenih izmjena navedenom u članku 5. stavku 1. točki (b) podtočki i. ili u slučaju ukidanja suspenzije obveza navedenom u članku 5. stavku 1. točki (b) podtočki ii., iznosi koji odgovaraju suspendiranim obvezama unose se u proračun Unije podložno [članku 5.] Uredbe Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 ⁽¹⁸⁾. Suspendirane obveze iz godine n ne mogu se unijeti u proračun nakon godine n+2.

Članak 8.

Obavješćivanje Europskog parlamenta

Komisija odmah obavješćuje Europski parlament o svim mjerama predloženima, donesenima ili ukinutima na temelju članaka 5., 6. i 7.

Članak 9.

Izvjeshćivanje

Komisija do 12. siječnja 2024. izvješćuje Europski parlament i Vijeće o primjeni ove Uredbe osobito o učinkovitosti donesenih mjera.

Članak 10.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2021.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 16. prosinca 2020.

Za Europski parlament
Predsjednik
D. M.SASSOLI

Za Vijeće
Predsjednik
M.ROTH

⁽¹⁸⁾ Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. o utvrđivanju višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. (vidjeti stranicu 11. ovoga Službenog lista).

UREDBA VIJEĆA (EU, Euratom) 2020/2093**od 17. prosinca 2020.****kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027.**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 312.,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 106.a,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir suglasnost Europskog parlamenta ⁽¹⁾,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

nakon savjetovanja s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Uzimajući u obzir potrebu za primjerenom razinom predvidljivosti za pripremu i provedbu srednjoročnih ulaganja, trebalo bi odrediti da je trajanje višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) sedam godina, počevši od 1. siječnja 2021.
- (2) Zbog gospodarskih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19 Unija treba osigurati dugoročan financijski okvir kojim se omogućuje pravedna i uključiva tranzicija prema zelenoj i digitalnoj budućnosti i podupire Unijina dugoročnija strateška autonomija te je se čini otpornom na šokove u budućnosti.
- (3) Godišnjim gornjim granicama za odobrena sredstava za preuzimanje obveza po kategorijama rashoda i godišnjim gornjim granicama za odobrena sredstava za plaćanje utvrđenima u ovoj Uredbi trebaju se poštovati primjenjive gornje granice za obveze i vlastita sredstva, koje su utvrđene u skladu s važećom odlukom Vijeća o sustavu vlastitih sredstava Europske unije, donesenom u skladu s člankom 311. trećim stavkom Ugovora o funkcioniranju Europske unije („Odluka o vlastitim sredstvima”).
- (4) Ako je potrebno mobilizirati jamstva dana u okviru općeg proračuna Unije za pružanje financijske pomoći državama članicama odobrene u skladu s člankom 220. stavkom 1. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ („Financijska uredba”), potrebni iznos trebao bi se mobilizirati iznad gornjih granica za odobrena sredstava za preuzimanje obveza i odobrena sredstava za plaćanje iz VFO-a, uz poštovanje gornje granice vlastitih sredstava.
- (5) U VFO-u ne bi se trebale uzimati u obzir proračunske stavke koje se financiraju namjenskim prihodima u smislu Financijske uredbe.

⁽¹⁾ Suglasnost od 16. prosinca 2020. (još nije objavljena u Službenom listu).

⁽²⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

- (6) VFO bi trebalo utvrditi u cijenama iz 2018. Trebalo bi utvrditi i pravila za godišnje tehničke prilagodbe VFO-a za ponovni izračun gornjih granica i raspoloživih razlika do gornjih granica.
- (7) Trebalo bi utvrditi pravila za druge situacije u kojima bi mogla biti potrebna prilagodba VFO-a. Takve bi prilagodbe mogle biti povezane s kašnjenjem pri donošenju novih pravila ili programa u okviru podijeljenog upravljanja, s mjerama povezanim s dobrim gospodarskim upravljanjem ili mjerama donesenim na temelju Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije. Trebalo bi utvrditi pravila i u pogledu mehanizma prilagodbe za specifične programe.
- (8) Trebalo bi primijeniti posebnu i najveću moguću fleksibilnost kako bi Unija mogla ispuniti svoje obveze u skladu s člankom 323. UFEU-a.
- (9) Sljedeći tematski posebni instrumenti potrebni su kako bi se Uniji omogućilo reagiranje na određene nepredviđene okolnosti ili posljedice te time omogućuju neometano odvijanje proračunskog postupka: Europski fond za prilagodbu globalizaciji, pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi te pričuva za prilagodbu Brexitu. Pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi nije namijenjena rješavanju posljedica kriza povezanih s tržištem koje utječu na poljoprivrednu proizvodnju ili distribuciju.
- (10) Sljedeći netematski posebni instrumenti potrebni su za daljnje povećanje fleksibilnosti: jedinstveni instrument za razliku do gornje granice i instrument fleksibilnosti. Jedinstveni instrument za razliku do gornje granice trebao bi omogućiti da se razlike raspoložive ispod gornjih granica odobrenih sredstava za preuzimanje obveza odnosno odobrenih sredstava za plaćanje prenose među financijskim godinama i, za odobrena sredstva za preuzimanje obveza, među naslovima VFO-a, a da se pritom ne premaše ukupni iznosi gornjih granica VFO-a za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i za odobrena sredstva za plaćanje tijekom cijelog razdoblja VFO-a. Instrument fleksibilnosti trebao bi omogućiti financiranje posebnih nepredviđenih rashoda za određenu financijsku godinu.
- (11) Trebalo bi unijeti posebnu odredbu kako bi se omogućilo da se u proračun unesu odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odgovarajuća odobrena sredstva za plaćanje iznad gornjih granica utvrđenih u VFO-u ako je potrebno upotrijebiti posebne instrumente.
- (12) Potrebno je predvidjeti reviziju VFO-a u slučaju revizije Ugovorâ koja ima proračunske posljedice, ponovnog ujedinjenja Cipra ili proširenja Unije te s obzirom na izvršenje proračuna.
- (13) Ujedno bi moglo biti potrebno ovu Uredbu revidirati u slučaju nepredviđenih okolnosti na koje se ne može odgovoriti u okviru ograničenja utvrđenih u VFO-u. Stoga je potrebno predvidjeti reviziju VFO-a u takvim slučajevima.
- (14) Potrebna su i posebna pravila koja se odnose na velike projekte čiji je vijek znatno dulji od razdoblja utvrđenog za VFO. Potrebno je utvrditi maksimalne iznose za doprinose iz općeg proračuna Unije za te projekte i na taj način osigurati da oni nemaju nikakav učinak na druge projekte koji se financiraju iz tog proračuna.
- (15) Potrebno je utvrditi opća pravila o međuinstitucijskoj suradnji u proračunskom postupku uz poštovanje proračunskih ovlasti Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije („institucije”).kako su utvrđene u Ugovorima te poštovanje zahtjeva u pogledu transparentnosti.
- (16) Komisija bi trebala podnijeti prijedlog novog višegodišnjeg financijskog okvira do 1. srpnja 2025. kako bi ga institucije mogle donijeti dovoljno vremena prije početka narednog višegodišnjeg financijskog okvira. U skladu s člankom 312. stavkom 4. UFEU-a, u slučaju da se novi višegodišnji financijski okvir ne donese prije kraja razdoblja VFO-a utvrđenog u ovoj Uredbi, trebaju se nastaviti primjenjivati gornje granice koje se odnose na posljednju godinu VFO-a utvrđenog u ovoj Uredbi,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE 1.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Višegodišnji financijski okvir

Ovom Uredbom utvrđuje se višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027. (VFO).

Članak 2.

Pridržavanje gornjih granica VFO-a

1. Europski parlament, Vijeće i Komisija („institucije”) tijekom svakog proračunskog postupka i pri izvršenju proračuna za dotičnu godinu pridržavaju se godišnjih gornjih granica rashoda utvrđenih u Prilogu I. („gornje granice VFO-a”).

Iznos ispod gornje granice za naslov 3. naveden u Prilogu I. utvrđuje se ne dovodeći u pitanje fleksibilnost između dva stupa zajedničke poljoprivredne politike (ZPP). Prilagođena gornja granica koju treba primijeniti na prvi stup ZPP-a nakon prijenosa između Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj i izravnih plaćanja utvrđuje se u relevantnom pravnom aktu, a VFO se na odgovarajući način prilagođava u okviru tehničke prilagodbe predviđene u članku 4. ove Uredbe.

2. Ako je potrebno upotrijebiti sredstva iz posebnih instrumenata predviđenih u člancima 8., 9., 10. i 12., odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odgovarajuća odobrena sredstva za plaćanje unose se u proračun iznad relevantnih gornjih granica VFO-a.

Ako je potrebno upotrijebiti sredstva iz jedinstvenog instrumenta za razliku do gornje granice kako je utvrđen u članku 11., odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odgovarajuća odobrena sredstva za plaćanje unose se u proračun iznad relevantnih gornjih granica VFO-a za određenu godinu.

3. Ako je potrebno mobilizirati jamstvo za pružanje financijske pomoći državama članicama odobrene u skladu s člankom 220. stavkom 1. Financijske uredbe, potrebni iznos mobilizira se iznad gornjih granica VFO-a.

Članak 3.

Poštovanje gornje granice vlastitih sredstava

1. Za svaku godinu obuhvaćenu VFO-om, ukupna potrebna odobrena sredstva za plaćanje, nakon godišnje prilagodbe i uzimanja u obzir svih drugih prilagodbi i revizija te primjene članka 2. stavaka 2. i 3., ne smiju dovesti do pozitivne stope vlastitih sredstava koja premašuje gornju granicu vlastitih sredstava utvrđenu u važećoj odluci Vijeća o sustavu vlastitih sredstava Europske unije donesenoj u skladu s člankom 311. trećim stavkom UFEU-a („Odluka o vlastitim sredstvima”).

2. Ako je to potrebno, gornje granice VFO-a snižavaju se kako bi se osiguralo pridržavanje gornjih granica vlastitih sredstava utvrđenih u Odluci o vlastitim sredstvima.

POGLAVLJE 2.

PRILAGODBE VFO-A

Članak 4.

Tehničke prilagodbe

1. Komisija svake godine prije početka proračunskog postupka za godinu n+1 provodi sljedeće tehničke prilagodbe VFO-a:
 - (a) ponovno vrednovanje gornjih granica te ukupnih iznosa odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i odobrenih sredstava za plaćanje, u skladu s cijenama iz godine n+1;
 - (b) izračun razlike raspoložive u okviru gornje granice vlastitih sredstava utvrđene u Odluci o vlastitim sredstvima;
 - (c) izračun iznosa odobrenih sredstava za preuzimanje obveza raspoloživih u okviru jedinstvenog instrumenta za razliku do gornje granice, kako je navedeno u članku 11. stavku 1. prvom podstavku točki (a), i ukupnog maksimalnog iznosa iz članka 11. stavka 2. prvog podstavka točke (a);
 - (d) izračun prilagodbe gornje granice odobrenih sredstava za plaćanje u okviru jedinstvenog instrumenta za razliku do gornje granice, kako je navedeno u članku 11. stavku 1. prvom podstavku točki (b), i maksimalnog iznosa iz članka 11. stavka 2. prvog podstavka točke (b).
 - (e) izračun dodatnih dodjela sredstava za specifične programe iz članka 5. stavka 1. te rezultata godišnje prilagodbe iz članka 5. stavka 2.
2. Komisija provodi tehničke prilagodbe iz stavka 1. na temelju fiksnog deflatora od 2 % godišnje.
3. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću priopćuje rezultate tehničkih prilagodbi iz stavka 1. i gospodarske prognoze na kojima se temelje.
4. Ne dovodeći u pitanje članke 6. i 7., ne provode se daljnje tehničke prilagodbe za dotičnu godinu, ni tijekom te godine ni u obliku naknadnih ispravaka tijekom godina koje slijede.

Članak 5.

Prilagodba za specifične programe

1. Iznos jednak prihodu od novčanih kazni koje su institucije Unije izrekle na temelju uredaba (EZ) Vijeća br. 1/2003 ⁽³⁾ i (EZ) br. 139/2004 ⁽⁴⁾, koji se u skladu s člankom 107. Financijske uredbe unosi u proračun za godinu n-1, nakon odbijanja iznosa za godinu n-1 iz članka 141. stavka 1. Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju ⁽⁵⁾, raspoloživ je za dodatnu dodjelu za:
 - (a) odobrena sredstva za preuzimanje obveza za godinu n+1, počevši od godine 2022. i završavajući u 2027., za programe navedene u Prilogu II., u skladu s postocima koji su utvrđeni za te programe u stupcu „Ključ za raspodjelu” iz tablice u Prilogu II.; i
 - (b) odobrena sredstva za plaćanje za godinu n+1, počevši od godine 2022. i završavajući u 2027.

Ukupni iznos dodatnih dodjela za razdoblje 2022.–2027. za odobrena sredstva za preuzimanje obveza odnosno odobrena sredstva za plaćanje iznosi 11 000 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.). Godišnji iznos dodatnih dodjela za odobrena sredstva za preuzimanje obveza odnosno odobrena sredstva za plaćanje za svaku godinu u razdoblju 2022.–2026. iznosi najmanje 1 500 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.) i ne smije premašiti 2 000 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.).

⁽³⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana člancima 81. i 82. Ugovora (SL L 1, 4.1.2003., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika (Uredba EZ o koncentracijama) (SL L 24, 29.1.2004., str. 1.).

⁽⁵⁾ SL L 29, 31.1.2020., str. 7.

Ukupni iznos dodatnih dodjela za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za programe u razdoblju 2022.–2027. utvrđen je u stupcu „Ukupna dodatna dodjela za odobrena sredstva za preuzimanje obveza u okviru članka 5.” iz tablice u Prilogu II.

2. Gornje granice za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za relevantne naslove za godinu n+1, počevši od godine 2022. i završavajući 2027., prilagođavaju se naviše s iznosima koji odgovaraju dodatnim dodjelama sredstava iz stavka 1., u skladu s postocima koji su utvrđeni za te naslove u stupcu „Ključ za raspodjelu” iz tablice u Prilogu II. Gornja granica za odobrena sredstva za plaćanje za godinu n+1, počevši od godine 2022. i završavajući 2027., automatski se prilagođava naviše s iznosima koji odgovaraju dodatnoj dodjeli sredstava iz stavka 1.

Članak 6.

Prilagodbe u vezi s mjerama povezanim s dobrim gospodarskim upravljanjem ili općim režimom uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije

1. U slučaju ukidanja suspenzije proračunskih obveza u vezi sa sredstvima Unije u skladu s relevantnim temeljnim aktima u okviru mjera povezanih s dobrim gospodarskim upravljanjem ili mjerama donesenim u okviru Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije, iznosi koji odgovaraju suspendiranim obvezama prenose se u sljedeće godine, a odgovarajuće gornje granice VFO-a prilagođavaju se u skladu s time.
2. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću priopćuje rezultat svake prilagodbe iz stavka 1.
3. Suspendirane obveze iz godine n ne mogu se unijeti u opći proračun Unije nakon godine n+2.

Članak 7.

Prilagodba nakon donošenja novih pravila ili programa u okviru podijeljenog upravljanja

1. U slučaju da se nakon 1. siječnja 2021. donesu nova pravila ili programi u okviru podijeljenog upravljanja za strukturne fondove, Kohezijski fond, Fond za pravednu tranziciju, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo, Fond za azil i migracije, Fond za unutarnju sigurnost te instrument za upravljanje granicama i vize u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama, iznosi koji odgovaraju dodijeljenim sredstvima neiskorištenim u 2021. u jednakim se dijelovima prenose u svaku godinu u razdoblju 2022.–2025., a odgovarajuće gornje granice VFO-a prilagođavaju se u skladu s time.
2. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću priopćuje rezultat svake prilagodbe iz stavka 1.

POGLAVLJE 3.

POSEBNI INSTRUMENTI

ODJELJAK 1.

Tematski posebni instrumenti

Članak 8.

Europski fond za prilagodbu globalizaciji

1. Europski fond za prilagodbu globalizaciji, čiji su ciljevi i područje primjene utvrđeni u Uredbi Europskog parlamenta i Vijeća o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji, ne smije premašiti maksimalni godišnji iznos od 186 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.).

2. Odobrena sredstva za Europski fond za prilagodbu globalizaciji unose se u opći proračun Unije kao rezervacija.

Članak 9.

Pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi

1. Pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi može se upotrebljavati za financiranje:
 - (a) pomoći za odgovor na hitne situacije uzrokovane velikim katastrofama obuhvaćenima Fondom solidarnosti Europske unije, čiji su ciljevi i područje primjene utvrđeni u Uredbi Vijeća (EZ) br. 2012/2002 ⁽⁶⁾; i
 - (b) brzih odgovora na posebne hitne potrebe u Uniji ili u trećim zemljama nakon događaja koje nije bilo moguće predvidjeti kad je proračun donesen, posebno za hitne odgovore i aktivnosti potpore nakon prirodnih katastrofa koje nisu obuhvaćene točkom (a), katastrofa uzrokovanih ljudskim djelovanjem, humanitarnih kriza u slučajevima velikih prijetnji za javno zdravlje, veterinarskih ili fitosanitarnih prijetnji te u situacijama u kojima migracijski tokovi dovode do osobitog pritiska na vanjskim granicama Unije, ako okolnosti to zahtijevaju.
2. Pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi ne smije premašiti maksimalni godišnji iznos od 1 200 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.). Bilo koji dio godišnjeg iznosa koji nije iskorišten u godini n može se iskoristiti do kraja godine n+1. Dio godišnjeg iznosa koji potječe iz prethodne godine koristi se prvi. Bilo koji dio godišnjeg iznosa iz godine n koji nije iskorišten u godini n+1 prestaje važiti.
3. Odobrena sredstva za pričuvu za solidarnost i pomoć u nuždi unose se u opći proračun Unije kao rezervacija.
4. Dana 1. listopada svake godine najmanje četvrtina godišnjeg iznosa iz stavka 2. ostaje raspoloživa za pokrivanje potreba koje se pojave do kraja te godine.

Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak, do 1. rujna svake godine mogu se mobilizirati sljedeći maksimalni postoci ukupnog raspoloživog iznosa:

- 50 % za pomoć iz stavka 1. točke (a); iznos koji nastaje tim izračunom umanjuje se za sve iznose koji su mobilizirani prethodne godine primjenom stavka 5.;
- 35 % za pomoć trećim zemljama iz stavka 1. točke (b);
- 15 % za pomoć unutar Unije iz stavka 1. točke (b).

Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak, od 1. rujna svake godine preostali dio raspoloživog iznosa može se upotrijebiti za sve vrste pomoći iz drugog podstavka kako bi se odgovorilo na potrebe koje se pojave do kraja te godine.

5. U iznimnim slučajevima i ako preostala financijska sredstva raspoloživa u pričuvi za solidarnost i pomoć u nuždi nisu dovoljna za pokrivanje iznosa koji se smatraju potrebnima za pomoć iz stavka 1. točke (a) u godini tijekom koje je došlo do katastrofe, kako je navedeno u toj točki, Komisija može predložiti da se razlika financira iz godišnjih iznosa raspoloživih za pričuvu za solidarnost i pomoć u nuždi za sljedeću godinu, u iznosu do najviše 400 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.).

Članak 10.

Pričuva za prilagodbu Brexitu

1. Pričuvom za prilagodbu Brexitu pruža se pomoć u suzbijanju nepredviđenih i štetnih posljedica u državama članicama i sektorima koji su najviše pogođeni povlačenjem Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, podložno uvjetima utvrđenima u relevantnom instrumentu i u skladu s njima.

⁽⁶⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 2012/2002 od 11. studenoga 2002. o osnivanju Fonda solidarnosti Europske unije (SL L 311, 14.11.2002., str. 3.).

2. Pričuva za prilagodbu Brexitu ne smije premašiti iznos od 5 000 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.).
3. Odobrena sredstva za pričuvu za prilagodbu Brexitu unose se u opći proračun Unije kao rezervacija.

ODJELJAK 2.

Netematski posebni instrumenti

Članak 11.

Jedinstveni instrument za razliku do gornje granice

1. Jedinstveni instrument za razliku do gornje granice obuhvaća:
 - (a) od 2022., iznose koji odgovaraju razlikama koje su ostale raspoložive ispod gornjih granica VFO-a za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za godinu n-1 koje treba staviti na raspolaganje iznad gornjih granica VFO-a za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za godine od 2022. do 2027.;
 - (b) od 2022., iznose jednake razlici između izvršenih plaćanja i gornje granice VFO-a za plaćanje za godinu n-1 kako bi se gornja granica za plaćanje za godine od 2022. do 2027. prilagodila naviše; i
 - (c) dodane iznose koji se mogu staviti na raspolaganje iznad gornjih granica VFO-a u određenoj godini za odobrena sredstva za preuzimanje obveza ili odobrena sredstva za plaćanje, ili oboje, ovisno o slučaju, pod uvjetom da se u cijelosti prebijaju razlikama u jednom ili više naslova VFO-a za tekuću financijsku godinu ili buduće financijske godine u pogledu odobrenih sredstava za preuzimanje obveza te da se u cijelosti prebijaju razlikama u okviru gornje granice za plaćanje za buduće financijske godine u pogledu odobrenih sredstava za plaćanje.

Iznosi se mogu mobilizirati na temelju prvog podstavka točke (c) samo ako iznosi raspoloživi na temelju prvog podstavka točaka (a) i (b), kako je primjenjivo, nisu dostatni, a u svakom slučaju kao krajnja mjera za reagiranje na nepredviđene okolnosti.

Primjena prvog podstavka točke (c) ne smije dovesti do premašivanja ukupnih iznosa gornjih granica VFO-a za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje za tekuću financijsku godinu i buduće financijske godine. Svaki iznos koji je predmet prijetoja u skladu s tom točkom stoga se ne smije dodatno mobilizirati u kontekstu VFO-a.

2. Upotrebom jedinstvenog instrumenta za razliku do gornje granice na temelju stavka 1. prvog podstavka točaka (a) i (c) ne smije se, u bilo kojoj godini, premašiti ukupno:
 - (a) 0,04 % bruto nacionalnog dohotka Unije u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza, kako je izračunano u okviru godišnje tehničke prilagodbe VFO-a iz članka 4.;
 - (b) 0,03 % bruto nacionalnog dohotka Unije u odobrenim sredstvima za plaćanje, kako je izračunano u okviru godišnje tehničke prilagodbe VFO-a iz članka 4.

Upotreba jedinstvenog instrumenta za razliku do gornje granice u bilo kojoj godini mora biti u skladu s gornjim granicama vlastitih sredstava utvrđenima u Odluci o vlastitim sredstvima.

3. Godišnjim prilagodbama iz stavka 1. prvog podstavka točke (b) ne smiju se premašiti sljedeći maksimalni iznosi (u cijenama iz 2018.) za godine od 2025. do 2027. u usporedbi s izvornom gornjom granicom za plaćanje iz relevantnih godina:

- 2025. –8 000
- 2026. –13 000
- 2027. –15 000

Iznosi iz članka 5. stavka 2. drugog podstavka dodaju se povrh maksimalnih iznosa iz prvog podstavka ovog stavka,

Svaka prilagodba naviše u cijelosti se prebija odgovarajućim smanjenjem gornje granice za plaćanje za godinu n–1.

4. Europski parlament i Vijeće mogu mobilizirati iznose iz stavka 1. prvog podstavka točaka (a) i (c) ovog članka u okviru proračunskog postupka iz članka 314. UFEU-a kako bi se omogućilo financiranje rashoda koji se nisu mogli financirati u okviru relevantnih gornjih granica VFO-a raspoloživih u određenoj godini.

Komisija, počevši od 2022., provodi prilagodbu navise iz stavka 1. prvog podstavka točke (b) ovog članka kao dio tehničke prilagodbe iz članka 4.

Članak 12.

Instrument fleksibilnosti

1. Instrument fleksibilnosti može se upotrijebiti za financiranje posebnih nepredviđenih rashoda u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i odgovarajućim odobrenim sredstvima za plaćanje za određenu financijsku godinu koji se ne mogu financirati u okviru gornjih granica raspoloživih za jedan ili više drugih naslova. Gornja granica raspoloživog godišnjeg iznosa za instrument fleksibilnosti iznosi 915 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.).

2. Neiskorišteni dio godišnjeg iznosa instrumenta fleksibilnosti može se iskoristiti do kraja godine n+2. Svaki dio godišnjeg iznosa koji potječe iz prethodnih godina koristi se prvi, pri čemu se kreće od najstarijeg takvog iznosa. Bilo koji dio godišnjeg iznosa iz godine n koji nije iskorišten do kraja godine n+2 prestaje važiti.

POGLAVLJE 4.

REVIZIJA VFO-A

Članak 13.

Revizija VFO-a

1. Ne dovodeći u pitanje članak 3. stavak 2. i članke od 14. do 17., u slučaju nepredviđenih okolnosti VFO se može revidirati u skladu s gornjom granicom vlastitih sredstava utvrđenom u Odluci o vlastitim sredstvima.

2. U pravilu se svaki prijedlog za reviziju VFO-a u skladu sa stavkom 1. podnosi i donosi prije početka proračunskog postupka za pojedinu godinu ili za prvu od dotičnih godina.

3. U svakom prijedlogu za reviziju VFO-a u skladu sa stavkom 1. ispituju se mogućnosti preraspodjele rashoda među programima koji su obuhvaćeni naslovom na koji se odnosi revizija, uzimajući posebice u obzir svaku očekivanu nedovoljnu iskorištenost odobrenih sredstava.

4. U svakoj reviziji VFO-a u skladu sa stavkom 1. uzimaju se u obzir mogućnosti za prijeboj svakog podizanja gornje granice za jedan naslov snižavanjem gornje granice za neki drugi.

5. U svakoj reviziji VFO-a u skladu sa stavkom 1. zadržava se odgovarajući odnos između odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i odobrenih sredstava za plaćanje.

Članak 14.

Revizija povezana s izvršenjem

Pri obavješćivanju Europskog parlamenta i Vijeća o rezultatima tehničkih prilagodbi VFO-a Komisija prema potrebi podnosi sve prijedloge za reviziju ukupnih odobrenih sredstava za plaćanje koje smatra potrebnim s obzirom na izvršenje kako bi se osiguralo dobro upravljanje godišnjim gornjim granicama za plaćanje, a posebno njihovo uredno kretanje u odnosu na odobrena sredstva za preuzimanje obveza.

*Članak 15.***Revizija u slučaju revizije Ugovorâ**

U slučaju revizije Ugovorâ koja ima proračunske posljedice, VFO se revidira u skladu s time.

*Članak 16.***Revizija u slučaju proširenja Unije**

U slučaju jednog ili više pristupanja Uniji, VFO se revidira kako bi se uzele u obzir potrebe za rashodima koje iz toga proizlaze.

*Članak 17.***Revizija u slučaju ponovnog ujedinjenja Cipra**

U slučaju ponovnog ujedinjenja Cipra, VFO se revidira kako bi se uzelo u obzir sveobuhvatno rješenje ciparskog pitanja i dodatne financijske potrebe koje proizlaze iz ponovnog ujedinjenja.

POGLAVLJE 5.

DOPRINOS FINANCIRANJU VELIKIH PROJEKATA*Članak 18.***Doprinos financiranju velikih projekata**

1. Za velike projekte na temelju Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi svemirskog programa Unije i osnivanju Agencije Europske unije za svemirski program na raspolaganju je maksimalni iznos od 13 202 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.) iz općeg proračuna Unije za razdoblje 2021.–2027.
2. Za projekt Međunarodnog termonuklearnog eksperimentalnog reaktora (ITER) na raspolaganju je maksimalni iznos od 5 000 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.) iz općeg proračuna Unije za razdoblje 2021.–2027.

POGLAVLJE 6.

MEDUINSTITUCIJSKA SURADNJA U PRORAČUNSKOM POSTUPKU*Članak 19.***Međuinstitucijska suradnja u proračunskom postupku**

1. Institucije poduzimaju mjere za pospješivanje godišnjeg proračunskog postupka.
2. Institucije surađuju u dobroj vjeri tijekom cijelog postupka kako bi međusobno uskladile stajališta. Institucije u svim fazama postupka surađuju putem odgovarajućih međuinstitucijskih kontakata radi praćenja napretka u radu i analize stupnja konvergencije.
3. Institucije osiguravaju usklađenost svojih kalendara rada koliko god je to moguće kako bi se omogućilo dosljedno i usklađeno provođenje postupka, što će dovesti do konačnog donošenja općeg proračuna Unije.

4. Trijalozni se mogu održavati u svim fazama postupka i na različitim razinama zastupanja, ovisno o vrsti očekivanih rasprava. Svaka institucija u skladu s vlastitim poslovnikom određuje sudionike za svaki sastanak, utvrđuje njihov mandat za pregovore i pravodobno obavješćuje ostale institucije o modalitetima sastanaka.

Članak 20.

Jedinstvo proračuna

Svi rashodi i prihodi Unije i Europske zajednice za atomsku energiju uključuju se u opći proračun Unije u skladu s člankom 7. Financijske uredbe, uključujući rashode koji proizlaze iz svake relevantne odluke koju Vijeće donese jednoglasno nakon savjetovanja s Europskim parlamentom u okviru članka 332. UFEU-a.

POGLAVLJE 7.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 21.

Prijelaz prema sljedećem višegodišnjem financijskom okviru

Komisija podnosi prijedlog novog višegodišnjeg financijskog okvira do 1. srpnja 2025.

Članak 22.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2021.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 17. prosinca 2020.

Za Vijeće
Predsjednica
S. SCHULZE

PRILOG I.

VIŠEGODIŠNJI FINANCIJSKI OKVIR (EU-27)

(u milijunima EUR – cijene iz 2018.)

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno 2021.–2027.
1. Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija	19 712	19 666	19 133	18 633	18 518	18 646	18 473	132 781
2. Kohezija, otpornost i vrijednosti	49 741	51 101	52 194	53 954	55 182	56 787	58 809	377 768
2.a Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija	45 411	45 951	46 493	47 130	47 770	48 414	49 066	330 235
2.b Otpornost i vrijednosti	4 330	5 150	5 701	6 824	7 412	8 373	9 743	47 533
3. Prirodni resursi i okoliš	55 242	52 214	51 489	50 617	49 719	48 932	48 161	356 374
od čega: rashodi povezani s tržištem i izravna plaćanja	38 564	38 115	37 604	36 983	36 373	35 772	35 183	258 594
4. Migracije i upravljanje granicama	2 324	2 811	3 164	3 282	3 672	3 682	3 736	22 671
5. Sigurnost i obrana	1 700	1 725	1 737	1 754	1 928	2 078	2 263	13 185
6. Susjedstvo i svijet	15 309	15 522	14 789	14 056	13 323	12 592	12 828	98 419
7. Europska javna uprava	10 021	10 215	10 342	10 454	10 554	10 673	10 843	73 102
od čega: administrativni rashodi institucija	7 742	7 878	7 945	7 997	8 025	8 077	8 188	55 852
UKUPNA ODOBRENA SREDSTVA ZA PREUZIMANJE OBVEZA	154 049	153 254	152 848	152 750	152 896	153 390	155 113	1 074 300
UKUPNA ODOBRENA SREDSTVA ZA PLAĆANJE	156 557	154 822	149 936	149 936	149 936	149 936	149 936	1 061 058

PRILOG II.

PRILAGODBA ZA SPECIFIČNE PROGRAME – POPIS PROGRAMA, KLJUČ ZA RASPODJELU I UKUPNA DODATNA DODJELA ZA ODOBRENA SREDSTVA ZA PREUZIMANJE OBVEZA

(U milijunima EUR, u cijenama iz 2018.)

	Ključ za raspodjelu	Ukupna dodatna dodjela za odobrena sredstva za preuzimanje obveza u okviru članka 5.
1. Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija	36,36 %	4 000
Obzor Europa	27,27 %	3 000
Fond InvestEU	9,09 %	1 000
2.b Otpornost i vrijednosti	54,55 %	6 000
EU za zdravlje	26,37 %	2 900
Erasmus+	15,46 %	1 700
Kreativna Europa	5,45 %	600
Prava i vrijednosti	7,27 %	800
4. Migracije i upravljanje granicama	9,09 %	1 000
Fond za integrirano upravljanje granicama	9,09 %	1 000
UKUPNO	100,00 %	11 000

II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA VIJEĆA (EU) 2020/2094

od 14. prosinca 2020.

o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 122.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Kako bi ograničile širenje bolesti COVID-19, koju je 11. ožujka 2020. Svjetska zdravstvena organizacija proglasila pandemijom, države članice donijele su dosad nezabilježene mjere.
- (2) Dosad nezabilježene mjere koje su poduzete kao odgovor na tu iznimnu situaciju uzrokovanu bolešću COVID-19, koja je izvan kontrole država članica, izazvale su znatne poremećaje gospodarskih aktivnosti koji se očituju u naglom padu bruto domaćeg proizvoda i znatnom učinku na zaposlenost, socijalne uvjete, siromaštvo i nejednakosti. Te su mjere osobito poremetile lance opskrbe i proizvodnju te uzrokovale odsutnost radnikâ s mjesta rada. Osim toga, pružanje mnogih usluga postalo je vrlo otežano ili nemoguće. Istodobno je došlo do pada potražnje potrošača. Mnoga poduzeća suočavaju se s manjkom likvidnosti, solventnost im je ugrožena, a financijska tržišta vrlo su nestabilna. Ključni sektori kao što su putovanja i turizam posebno su snažno pogođeni. Općenito, te su mjere već dovele ili će dovesti do ozbiljnog pogoršanja financijskog stanja brojnih poduzeća u Uniji.
- (3) Kriza uzrokovana bolešću COVID-19 brzo se proširila u Uniji i u trećim zemljama. Za 2020. predviđa se znatno smanjenje rasta u Uniji. Postoji rizik od vrlo neujednačenog oporavka država članica, čime bi se povećale razlike među nacionalnim gospodarstvima. Nejednakost u fiskalnim sposobnostima država članica da osiguraju financijsku potporu tamo gdje je najpotrebnija za oporavak te različitost mjera država članica ugrožavaju jedinstveno tržište te socijalnu i teritorijalnu koheziju.
- (4) Potrebne su sveobuhvatne mjere za gospodarski oporavak. Te sveobuhvatne mjere zahtijevaju znatna javna i privatna ulaganja kako bi se Unija učvrstila na putu održivog i otpornog oporavka te kako bi se otvorila visokokvalitetna radna mjesta, poduprla socijalna uključenost i otklonila neposredna šteta nastala zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19, uz istodobnu potporu Unijinim zelenim i digitalnim prioritetima.
- (5) Iznimna situacija uzrokovana bolešću COVID-19, koja je izvan kontrole država članica, zahtijeva koherentan i jedinstven pristup na razini Unije. Kako bi se spriječilo daljnje pogoršanje gospodarstva, zaposlenosti i socijalne kohezije te potaknuo održiv i otporan oporavak gospodarske aktivnosti, trebalo bi uspostaviti izniman i koordiniran program gospodarske i socijalne potpore u duhu solidarnosti među državama članicama, posebno za države članice koje su osobito snažno pogođene.

- (6) Budući da je ova Uredba iznimno sredstvo za odgovor na privremene, ali ekstremne okolnosti, potpora koja se pruža u okviru nje trebala bi se staviti na raspolaganje samo za otklanjanje negativnih gospodarskih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19 ili zadovoljavanje neposrednih potreba za financiranjem kako bi se izbjeglo ponovno izbijanje krize uzrokovane bolešću COVID-19.
- (7) Potpora u okviru instrumenta uspostavljenog ovom Uredbom („Instrument”) trebala bi biti posebno usmjerena na mjere za ponovnu uspostavu tržišta rada i socijalne zaštite te sustavâ zdravstvene zaštite, za ponovno oživljavanje potencijala održiva rasta i zapošljavanja radi jačanja kohezije među državama članicama i potpore njihovoj tranziciji prema zelenom i digitalnom gospodarstvu, za pružanje potpore poduzećima pogođenima posljedicama krize uzrokovane bolešću COVID-19, a posebno malim i srednjim poduzećima, kao i potpore ulaganjima u aktivnosti koje su ključne za jačanje održiva rasta u Uniji, uključujući izravna financijska ulaganja u poduzeća, mjere za istraživanje i inovacije kao odgovor na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19, za izgradnju kapaciteta na razini Unije kako bi se povećala pripravnost za buduće krize, za daljnje napore u osiguravanju pravedne tranzicije prema klimatski neutralnom gospodarstvu te za pružanje potpore poljoprivredi i razvoju u ruralnim područjima u otklanjanju posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19.
- (8) Kako bi se osigurao održiv i otporan oporavak u cijeloj Uniji i olakšala provedba gospodarske potpore, trebaju se koristiti uspostavljeni mehanizmi potrošnje u okviru programâ Unije na temelju višegodišnjeg financijskog okvira. Potpora u okviru tih programa treba se pružati u obliku nepovratne potpore, zajmova i izdvajanja rezervacija za proračunska jamstva. Dodjela financijskih sredstava trebala bi biti razmjerna sposobnostima tih programa da doprinesu ciljevima Instrumenta. Doprinosi tim programima u okviru Instrumenta trebali bi biti strogo usklađeni s ciljevima Instrumenta, koji su povezani s potporom oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19.
- (9) S obzirom na prirodu mjera koje treba financirati, jedan dio iznosa raspoloživih u okviru Instrumenta trebao bi se upotrijebiti za zajmove državama članicama, dok bi drugi dio iznosa trebali činiti vanjski namjenski prihodi u smislu članka 21. stavka 5. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ („Financijska uredba”) te bi ga trebalo upotrebljavati za nepovratnu potporu, potporu putem financijskih instrumenata ili izdvajanje rezervacija za proračunska jamstva i povezane rashode Unije. U tu svrhu, kao dio potrebnih mjera na temelju ove Uredbe, primjereno je omogućiti da se člankom 21. stavkom 5. Financijske uredbe obuhvati dodjela na temelju ove Uredbe, kao temeljnog akta, dijela prihoda predviđenih na temelju iznimnog i privremenog ovlaštenja predviđenog u Odluci Vijeća o sustavu vlastitih sredstava Europske unije te o stavljanju izvan snage Odluke 2014/335/EU, Euratom ⁽²⁾ („Odluka o vlastitim sredstvima”).
- (10) Iako se na odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje koja se stavljaju na raspolaganje u pogledu vanjskih namjenskih prihoda na temelju ove Uredbe primjenjuju članak 12. stavak 4. točka (c) i članak 14. stavak 3. Financijske uredbe, s obzirom na rokove određene za različite vrste potpore odobrena sredstva za preuzimanje obveza koja proizlaze iz tih vanjskih namjenskih prihoda ne bi se trebala automatski prenositi nakon odgovarajućih krajnjih rokova, osim u slučaju odobrenih sredstava za preuzimanje obveza koja su potrebna za tehničku i administrativnu pomoć za provedbu mjera utvrđenih u Instrumentu.
- (11) Odobrena sredstva za preuzimanje obveza za nepovratnu potporu trebala bi se automatski staviti na raspolaganje do odobrenog iznosa. Likvidnošću bi trebalo učinkovito upravljati na način da se sredstva prikupljaju tek kada je potrebno ispuniti pravne obveze putem odgovarajućih odobrenih sredstava za plaćanje.
- (12) S obzirom na važnost upotrebe iznosâ tijekom prvih godina provedbe Instrumenta, primjereno je preispitati napredak postignut u provedbi Instrumenta i uporabi potpore dodijeljene u skladu s ovom Uredbom. Komisija bi u tu svrhu trebala sastaviti izvješće do 31. listopada 2022.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1).

⁽²⁾ Odluka Vijeća 2014/335/EU, Euratom od 26. svibnja 2014. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije (SL L 168, 7.6.2014., str. 105.).

- (13) Člankom 135. stavkom 2. Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju ^(?) („Sporazum o povlačenju“) predviđeno je da se izmjene Odluke 2014/335/EU, Euratom koje se donesu na datum stupanja na snagu Sporazuma o povlačenju ili nakon tog datuma ne primjenjuju na Ujedinjenu Kraljevinu ako te izmjene budu utjecale na financijske obveze Ujedinjene Kraljevine. Potpora na temelju ove Uredbe i odgovarajuće povećanje gornje granice vlastitih sredstava Unije utjecali bi na financijske obveze Ujedinjene Kraljevine. Člankom 143. stavkom 1. Sporazuma o povlačenju obveza Ujedinjene Kraljevine za njezin udio u nepredviđenim financijskim obvezama Unije ograničena je na nepredviđene financijske obveze Unije koje proizlaze iz financijskih operacija koje je Unija poduzela prije datuma stupanja na snagu Sporazuma o povlačenju. Sve nepredviđene financijske obveze Unije koje proizlaze iz potpore na temelju ove Uredbe nastale bi nakon datuma stupanja na snagu Sporazuma o povlačenju. Stoga se ova Uredba ne bi trebala primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu ni u Ujedinjenoj Kraljevini,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 ovom Uredbom uspostavlja se Instrument Europske unije za oporavak („Instrument“).
2. Potporom u okviru Instrumenta posebno se financiraju sljedeće mjere za otklanjanje negativnih gospodarskih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19 ili zadovoljavanje neposrednih potreba za financiranjem kako bi se izbjeglo ponovno izbijanje te krize:
 - (a) mjere za ponovnu uspostavu zapošljavanja i otvaranja radnih mjesta;
 - (b) mjere u obliku reformi i ulaganja s ciljem ponovnog oživljavanja potencijala održiva rasta i zapošljavanja radi jačanja kohezije među državama članicama i povećanja njihove otpornosti;
 - (c) mjere za poduzeća koja su pogođena gospodarskim posljedicama krize uzrokovane bolešću COVID-19, a posebno mjere u korist malih i srednjih poduzeća, kao i potpora ulaganjima u aktivnosti koje su ključne za jačanje održiva rasta u Uniji, uključujući izravna financijska ulaganja u poduzeća;
 - (d) mjere za istraživanje i inovacije kao odgovor na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19;
 - (e) mjere za povećanje razine pripravnosti Unije za krize i omogućavanje brzog i učinkovitog odgovora Unije u slučaju velikih kriza, uključujući mjere poput stvaranja zaliha osnovnog materijala i medicinske opreme te osiguravanja potrebnih infrastruktura za brz odgovor na krizu;
 - (f) mjere kojima se osigurava da kriza uzrokovana bolešću COVID-19 neće ugroziti pravednu tranziciju prema klimatski neutralnom gospodarstvu;
 - (g) mjere za otklanjanje posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19 za poljoprivredu i ruralni razvoj.
3. Mjere iz stavka 2. provode se u okviru posebnih programa Unije i u skladu s relevantnim aktima Unije kojima se utvrđuju pravila za te programe uz istodobno puno poštovanje ciljeva Instrumenta. Te mjere uključuju tehničku i administrativnu pomoć za njihovu provedbu.

Članak 2.

Financiranje Instrumenta i dodjela sredstava

1. Instrument se financira do iznosa od 750 000 milijuna EUR u cijenama iz 2018. na temelju ovlaštenja predviđenog u članku 5. Odluke o vlastitim sredstvima.

Za potrebe provedbe u okviru posebnih programa Unije iznos iz prvog podstavka prilagođava se na temelju fiksnog deflatora od 2 % godišnje. Za odobrena sredstva za preuzimanje obveza taj deflator primjenjuje se na godišnje obroke.

^(?) SL L 29, 31.1.2020., str. 7.

2. Iznos iz stavka 1. dodjeljuje se kako slijedi:
- (a) potpora do iznosa od 384 400 milijuna EUR u cijenama iz 2018. u obliku nepovratne potpore i povratne potpore putem financijskih instrumenata dodjeljuje se kako slijedi:
 - i. do 47 500 milijuna EUR u cijenama iz 2018. za strukturne i kohezijske programe višegodišnjeg financijskog okvira 2014. – 2020. kako je pojačan do 2022., uključujući potporu putem financijskih instrumenata;
 - ii. do 312 500 milijuna EUR u cijenama iz 2018. za program za financiranje oporavka i gospodarske i socijalne otpornosti potporom reformama i ulaganjima;
 - iii. do 1 900 milijuna EUR u cijenama iz 2018. za programe povezane s civilnom zaštitom;
 - iv. do 5 000 milijuna EUR u cijenama iz 2018. za programe povezane s istraživanjem i inovacijama, uključujući potporu putem financijskih instrumenata;
 - v. do 10 000 milijuna EUR u cijenama iz 2018. za programe za potporu područjima u njihovoj tranziciji prema klimatski neutralnom gospodarstvu;
 - vi. do 7 500 milijuna EUR u cijenama iz 2018. za razvoj u ruralnim područjima;
 - (b) do 360 000 milijuna EUR u cijenama iz 2018. u obliku zajmova državama članicama za program za financiranje oporavka i gospodarske i socijalne otpornosti potporom reformama i ulaganjima;
 - (c) do 5 600 milijuna EUR u cijenama iz 2018. za izdvajanje rezervacija za proračunska jamstva i povezane rashode za programe usmjerene na potporu operacijama ulaganja u području unutarnjih politika Unije.

Članak 3.

Pravila za izvršenje proračuna

1. Za potrebe članka 21. stavka 5. Financijske uredbe iznos od 384 400 milijuna EUR u cijenama iz 2018. od iznosa iz članka 2. stavka 1. ove Uredbe čini vanjske namjenske prihode za programe Unije iz članka 2. stavka 2. točke (a) ove Uredbe, a iznos od 5 600 milijuna EUR u cijenama iz 2018. od tog iznosa čini vanjske namjenske prihode za programe Unije iz članka 2. stavka 2. točke (c) ove Uredbe.
2. Iznos od 360 000 milijuna EUR u cijenama iz 2018. od iznosa iz članka 2. stavka 1. upotrebljava se za zajmove državama članicama u okviru programâ Unije iz članka 2. stavka 2. točke (b).
3. Odobrena sredstva za preuzimanje obveza koja obuhvaćaju potporu programima Unije iz članka 2. stavka 2. točaka (a) i (c) automatski se stavljaju na raspolaganje do odgovarajućih iznosa iz tih točaka od datuma stupanja na snagu Odluke o vlastitim sredstvima kojom se predviđa ovlaštenje iz članka 2. stavka 1. ove Uredbe.
4. Pravne obveze koje su osnova za rashode za potporu iz članka 2. stavka 2. točke (a) i, prema potrebi, članka 2. stavka 2. točke (c) preuzima Komisija ili njezine izvršne agencije do 31. prosinca 2023. Pravne obveze od najmanje 60 % iznosa iz članka 2. stavka 2. točke (a) preuzimaju se do 31. prosinca 2022.
5. Odluke o odobravanju zajmova iz članka 2. stavka 2. točke (b) donose se do 31. prosinca 2023.
6. Proračunska jamstva Unije, do iznosa koji u skladu s relevantnom stopom rezervacija utvrđenom u odgovarajućim temeljnim aktima odgovara izdvajanju rezervacija za proračunska jamstva iz članka 2. stavka 2. točke (c), ovisno o profilu rizika operacija financiranja i operacija ulaganja kojima se pruža potpora, daju se samo za potporu operacijama koje su partneri odobrili do 31. prosinca 2023. Odgovarajući sporazumi o proračunskom jamstvu sadržavaju odredbe kojima se zahtijeva da financijske operacije kojima je obuhvaćeno najmanje 60 % iznosa tih proračunskih jamstava partneri odobre do 31. prosinca 2022. Ako se izdvajanje rezervacija za proračunska jamstva upotrebljava za nepovratnu potporu povezanu s operacijama financiranja i operacijama ulaganja iz članka 2. stavka 2. točke (c), povezane pravne obveze preuzima Komisija do 31. prosinca 2023.
7. Stavci od 4. do 6. ovog članka ne primjenjuju se na tehničku i administrativnu pomoć iz članka 1. stavka 3.

8. Troškovi tehničke i administrativne pomoći za provedbu Instrumenta, kao što su aktivnosti pripreme, praćenja, kontrole, revizije i evaluacije, uključujući korporativne informatičke sustave za potrebe ove Uredbe, financiraju se iz proračuna Unije.

9. Plaćanja povezana s preuzetim pravnim obvezama, donesenim odlukama i odredbama o financijskim operacijama odobrenima u skladu sa stavcima od 4. do 6. ovog članka izvršavaju se do 31. prosinca 2026., uz iznimku tehničke i administrativne pomoći iz članka 1. stavka 3. i slučajeva u kojima su, iznimno, iako je pravna obveza preuzeta, odluka donesena ili operacija odobrena, pod uvjetima koji su u skladu s rokom primjenjivim na temelju ovog stavka, plaćanja nakon 2026. potrebna kako bi Unija mogla ispuniti svoje obveze prema trećim stranama, među ostalim i one koje proizlaze iz pravomoćne presude protiv Unije.

Članak 4.

Izveščivanje

Komisija do 31. listopada 2022. Vijeću podnosi izvješće o napretku ostvarenom u provedbi Instrumenta i upotrebi sredstava dodijeljenih u skladu s člankom 2. stavkom 2.

Članak 5.

Primjenjivost

1. Ova se Uredba ne primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu ni u Ujedinjenoj Kraljevini.
2. Upućivanja na „države članice” u ovoj Uredbi ne tumače se tako da uključuju Ujedinjenu Kraljevinu.

Članak 6.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. prosinca 2020.

Za Vijeće
Predsjednik
M. ROTH

MEĐUINSTITUCIJSKI SPORAZUMI

MEĐUINSTITUCIJSKI SPORAZUM IZMEĐU EUROPSKOG PARLAMENTA, VIJEĆA EUROPSKE UNIJE I EUROPSKE KOMISIJE O PRORAČUNSKOJ DISCIPLINI, SURADNJI U PRORAČUNSKIM PITANJIMA I DOBROM FINACIJSKOM UPRAVLJANJU TE NOVIM VLASTITIM SREDSTVIMA, UKLJUČUJUĆI PLAN ZA UVOĐENJE NOVIH VLASTITIH SREDSTAVA

MEĐUINSTITUCIJSKI SPORAZUM

od 16. prosinca 2020.

između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava

EUROPSKI PARLAMENT, VIJEĆE EUROPSKE UNIJE I EUROPSKA KOMISIJA,

dalje u tekstu „institucije”,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 295.,

SPORAZUMJELI SU SE KAKO SLIJEDI:

1. Svrha je ovog Sporazuma provesti proračunsku disciplinu, unaprijediti funkcioniranje godišnjeg proračunskog postupka i suradnju između institucija u proračunskim pitanjima te osigurati dobro financijsko upravljanje, kao i uspostaviti suradnju i utvrditi plan za uvođenje, tijekom trajanja višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. („VFO za razdoblje 2021. – 2027.”), novih vlastitih sredstava dostatnih kako bi se pokrilo vraćanje Instrumenta Europske unije za oporavak uspostavljenog Uredbom Vijeća (EU) 2020/2094 ⁽¹⁾ („Uredba o EURI-ju”).
2. Proračunska disciplina kako je navedena u ovom Sporazumu obuhvaća sve rashode. Ovaj je Sporazum obvezujući za institucije sve dok je na snazi. Prilozi ovom Sporazumu čine njegov sastavni dio.
3. Ovim Sporazumom ne mijenjaju se proračunske i zakonodavne ovlasti institucija kako su utvrđene u Ugovorima, Uredbi Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 ⁽²⁾ („Uredba o VFO-u”), Uredbi (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ („Financijska uredba”) i Odluci Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 ⁽⁴⁾ („Odluka o vlastitim sredstvima”) i ne dovode se u pitanje ovlasti nacionalnih parlamenata u pogledu vlastitih sredstava.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EU) 2020/2094 od 14. prosinca 2020. o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (vidjeti str. 23. ovog Službenog lista).

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. (vidjeti str. 11. ovog Službenog lista).

⁽³⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1).

⁽⁴⁾ Odluka Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 od 14. prosinca 2020. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije te o stavljanju izvan snage Odluke 2014/335/EU, Euratom (SL L 424, 15.12.2020., str. 1.).

4. Za svaku izmjenu ovog Sporazuma potreban je zajednički dogovor institucija.
5. Ovaj se Sporazum sastoji od četiriju dijelova:
- dio I. sadržava odredbe koje se odnose na višegodišnji financijski okvir (VFO) te tematske i netematske posebne instrumente,
 - dio II. odnosi se na međuinstitucijsku suradnju u proračunskim pitanjima;
 - dio III. sadržava odredbe koje se odnose na dobro financijsko upravljanje sredstvima Unije;
 - dio IV. sadržava odredbe koje se odnose na kvalitetu i usporedivost podataka o korisnicima u kontekstu zaštite proračuna Unije.
6. Ovaj Sporazum stupa na snagu 16. prosinca 2020. i zamjenjuje Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju ^(⁶).

DIO I.

VFO I POSEBNI INSTRUMENTI

A. ODREDBE KOJE SE ODNOSU NA VFO

7. Institucije, za potrebe dobrog financijskog upravljanja, u najvećoj mogućoj mjeri osiguravaju da tijekom proračunskog postupka i u trenutku donošenja općeg proračuna Unije za različite naslove VFO-a na raspolaganju ostane dovoljna razlika do gornjih granica, osim za podnaslov „Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija”.

Ažuriranje predviđanja odobrenih sredstava za plaćanje

8. Svake godine Komisija ažurira predviđanja odobrenih sredstava za plaćanje za razdoblje do barem 2027. U tom ažuriranju u obzir se uzimaju sve relevantne informacije, uključujući stvarno izvršenje odobrenih proračunskih sredstava za preuzimanje obveza i odobrenih proračunskih sredstava za plaćanje te predviđanja izvršenja. U obzir se uzimaju i pravila kako bi se osiguralo da se odobrena sredstva za plaćanje primjereno razvijaju u odnosu na odobrena sredstva za preuzimanje obveza i predviđanja rasta bruto nacionalnog dohotka Unije (BND).

B. ODREDBE KOJE SE ODNOSU NA TEMATSKO I NETEMATSKO POSEBNE INSTRUMENTE

Europski fond za prilagodbu globalizaciji

9. Ako se ispune uvjeti za mobilizaciju sredstava iz Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji koji su utvrđeni u relevantnom temeljnom aktu, Komisija podnosi prijedlog za njegovu mobilizaciju, a odluku o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji zajednički donose Europski parlament i Vijeće.

Istodobno s podnošenjem svojeg prijedloga odluke o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji, Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi prijedlog za prijenos u relevantne proračunske linije.

Prijenosi povezani s Europskim fondom za prilagodbu globalizaciji provode se u skladu s Financijskom uredbom.

Pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi

10. Ako Komisija smatra da su ispunjeni uvjeti za mobilizaciju pričuve za solidarnost i pomoć u nuždi, ona Europskom parlamentu i Vijeću podnosi prijedlog za prijenos sredstava iz te pričuve u odgovarajuće proračunske linije u skladu s Financijskom uredbom.

Odluku o mobilizaciji iznosâ na temelju članka 9. stavka 1. točke (a) Uredbe o VFO-u zajednički donose Europski parlament i Vijeće na prijedlog Komisije u skladu s relevantnim temeljnim aktom.

^(⁶) SL C 373, 20.12.2013., str. 1.

Prije bilo kojeg prijedloga Komisije za prijenos sredstava iz pričuve za solidarnost i pomoć u nuždi za pomoć na temelju članka 9. stavka 1. točke (b) Uredbe o VFO-u, Komisija ispituje mogućnosti preraspodjele odobrenih sredstava.

Pričuva za prilagodbu Brexitu

11. Ako se ispune uvjeti za mobilizaciju sredstava iz pričuve za prilagodbu Brexitu koji su utvrđeni u relevantnom instrumentu, Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi prijedlog za prijenos sredstava u relevantne proračunske linije.

Prijenosi povezani s pričuvom za prilagodbu Brexitu provode se u skladu s Financijskom uredbom.

Jedinstveni instrument za razliku do gornje granice

12. Komisija može predložiti mobilizaciju iznosa koji odgovaraju dijelu ili cijelom iznosu razlika do gornje granice iz članka 11. stavka 1. prvog podstavka točaka (a) i (c) Uredbe o VFO-u, u odnosu na nacrt proračuna ili nacrt izmjene proračuna. Mobilizaciju bilo kojeg iznosa iz članka 11. stavka 1. prvog podstavka točke (c) te uredbe predlaže Komisija nakon temeljite analize svih drugih financijskih mogućnosti.

Te iznose mogu mobilizirati Europski parlament i Vijeće u okviru proračunskog postupka iz članka 314. Ugovora o funkcioniranju Europske Unije (UFEU).

Instrument fleksibilnosti

13. Komisija podnosi prijedlog za mobilizaciju sredstava iz instrumenta fleksibilnosti nakon što ispita sve mogućnosti za preraspodjelu odobrenih sredstava u okviru naslova u kojem su potrebni dodatni rashodi.

Tim se prijedlogom utvrđuju potrebe koje treba pokriti i iznos. Takav prijedlog može se podnijeti u kontekstu nacrta proračuna ili nacrta izmjene proračuna.

Sredstva iz instrumenta fleksibilnosti mogu mobilizirati Europski parlament i Vijeće u okviru proračunskog postupka iz članka 314. UFEU-a.

DIO II.

POBOLJŠANJE MEĐUINSTITUCIJSKE SURADNJE U PRORAČUNSKIM PITANJIMA

A. POSTUPAK MEĐUINSTITUCIJSKE SURADNJE

14. Pojediniosti o međuinstitucijskoj suradnji tijekom proračunskog postupka utvrđene su u Prilogu I.

15. U skladu s člankom 312. stavkom 5. UFEU-a, institucije poduzimaju sve mjere potrebne kako bi se olakšalo donošenje novog VFO-a ili njegova revizija, u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom iz članka 312. stavka 2. UFEU-a. U takve mjere ubrajat će se redoviti sastanci i razmjena informacija između Europskog parlamenta i Vijeća te, na inicijativu Komisije, sastanci predsjednika institucija kako je utvrđeno u članku 324. UFEU-a kako bi se promicalo savjetovanje i usuglašavanje stajališta institucija. Ako je predstavljen prijedlog za novi VFO ili za znatnu reviziju, institucije će imati za cilj utvrditi posebne dogovore za međusobnu suradnju i dijalog tijekom cijelog postupka koji dovodi do njegova donošenja.

Proračunska transparentnost

16. Komisija priprema godišnje izvješće koje prilaže uz opći proračun Unije i u kojem objedinjuje dostupne informacije koje nisu povjerljive i koje se odnose na sljedeće:

- (a) imovinu i obveze Unije, uključujući one koje proizlaze iz poslova uzimanja i davanja zajmova koje obavlja Unija u skladu sa svojim ovlastima na temelju Ugovorâ;

- (b) prihode, rashode, imovinu i obveze Europskog razvojnog fonda⁽⁶⁾, Europskog fonda za financijsku stabilnost, Europskog stabilizacijskog mehanizma i drugih mogućih budućih mehanizama;
- (c) rashode država članica u okviru pojačane suradnje, u mjeri u kojoj oni nisu uključeni u opći proračun Unije;
- (d) rashode u vezi s klimom, na temelju djelotvorne metodologije koju je utvrdila Komisija i, ako je to relevantno, u skladu sa sektorskim zakonodavstvom, za praćenje potrošnje u području klime i njezine uspješnosti radi postizanja općeg cilja da se najmanje 30 % ukupnog iznosa rashoda iz proračuna Unije i iz Instrumenta Europske unije za oporavak namijeni podupiranju klimatskih ciljeva, uzimajući u obzir učinke postupnog ukidanja financiranja u okviru Instrumenta Europske unije za oporavak i razlikovanja između ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama, ako je to moguće.

Ako je napredak u jednom relevantnom programu ili više njih u ostvarivanju cilja u vezi s potrošnjom u području klime nedovoljan, institucije će se u skladu sa svojim odgovornostima i relevantnim zakonodavstvom međusobno savjetovati o odgovarajućim mjerama koje treba poduzeti kako bi se osiguralo da tijekom cijelog trajanja VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. potrošnja Unije za klimatske ciljeve odgovara iznosu od najmanje 30 % ukupnog iznosa rashoda iz proračuna Unije i iz Instrumenta Europske unije za oporavak.

- (e) rashode kojima se doprinosi zaustavljanju i preokretanju procesa smanjenja bioraznolikosti, na temelju djelotvorne, transparentne i sveobuhvatne metodologije koju je utvrdila Komisija u suradnji s Europskim parlamentom i Vijećem i, ako je to relevantno, u skladu sa sektorskim zakonodavstvom, s ciljem ostvarenja ambicije da se u 2024. osigura 7,5 %, u 2026. osigura 10 % te u 2027. osigura 10 % godišnje potrošnje u okviru VFO-a za ciljeve u području bioraznolikosti, imajući pritom u vidu postojeća preklapanja između ciljeva u područjima klime i bioraznolikosti;
- (f) promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca te prava i jednakih mogućnosti za sve tijekom provedbe i praćenja relevantnih programa, te uključivanje tih ciljeva kao i rodno osviještene politike, među ostalim tako da se pri procjenama učinka i evaluacijama koje se provode u skladu s okvirom za bolju izradu zakonodavstva ojača procjena utjecaja na rodnu ravnopravnost. Komisija će proučiti kako izraditi metodologiju za mjerenje relevantnih rashoda na razini programa u VFO-u za razdoblje 2021. – 2027. Komisija će tu metodologiju upotrebljavati čim bude dostupna. Komisija će najkasnije do 1. siječnja 2023. provesti tu metodologiju za određene programe kojima se upravlja na središnjoj razini kako bi ispitala njezinu izvedivost. Na sredini programskog razdoblja ispitat će se može li se tu metodologiju proširiti na druge programe tijekom preostalog trajanja VFO-a za razdoblje 2021. – 2027.;
- (g) provedbu ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda u svim relevantnim programima Unije iz VFO-a za razdoblje 2021. – 2027.

Djelotvorne metodologije iz prvog stavka točaka (d) i (e) uključivat će, u mjeri u kojoj je to moguće, upućivanje na doprinos proračuna Unije europskom zelenom planu, koji uključuje načelo „nenanošenja štete”.

Djelotvorna metodologija iz prvog stavka točke (d) bit će transparentna, sveobuhvatna, usmjerena na rezultate i utemeljena na uspješnosti te će uključivati godišnje savjetovanje Komisije s Europskim parlamentom i Vijećem i njome će se utvrđivati relevantne mjere koje treba poduzeti u slučaju nedovoljnog napretka u ostvarivanju primjenjivih ciljeva.

Nijedna metodologija iz ove točke ne bi smjela dovesti do prekomjernog administrativnog opterećenja za nositelje projekata i korisnike.

17. Komisija priprema godišnje izvješće o provedbi Instrumenta Europske unije za oporavak. U tom godišnjem izvješću objedinjuju se dostupne informacije koje nisu povjerljive i koje se odnose na sljedeće:

— imovinu i obveze koje proizlaze iz operacija uzimanja i davanja zajmova koje se provode na temelju članka 5. Odluke o vlastitim sredstvima,

⁽⁶⁾ Kako je utvrđeno u Unutarnjem sporazumu između predstavnika vlada država članica Europske unije koji su se sastali u okviru Vijeća, o financiranju pomoći Europske unije na temelju višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje od 2014. do 2020., u skladu sa Sporazumom o partnerstvu AKP-EU, i o dodjeli financijske pomoći za prekomorske zemlje i područja na koje se primjenjuje dio četvrti Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 210, 6.8.2013., str. 1.) te u prethodnim unutarnjim sporazumima.

- ukupan iznos primitaka dodijeljenih programima Unije u provedbi Instrumenta Europske unije za oporavak u prethodnoj godini, raščlanjen po programima i proračunskim linijama,
- doprinos pozajmljenih sredstava ostvarenju ciljeva Instrumenta Europske unije za oporavak i posebnih programa Unije.

B. UKLJUČIVANJE FINACIJSKIH ODREDBA U ZAKONODAVNE AKTE

18. Svaki zakonodavni akt koji se odnosi na višegodišnji program i koji je donesen u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom sadržava odredbu kojom zakonodavac utvrđuje financijsku omotnicu za program.

Taj iznos predstavlja primarni referentni iznos za Europski parlament i Vijeće tijekom godišnjeg proračunskog postupka.

Za programe iz Priloga II. Uredbi o VFO-u, primarni referentni iznos automatski se povećava dodatnim dodjelama iz članka 5. stavka 1. Uredbe o VFO-u.

Europski parlament i Vijeće, kao i Komisija pri izradi nacrtu proračuna, obvezuju se da neće odstupati od tog iznosa za više od 15 % tijekom cijelog razdoblja trajanja dotičnog programa, osim ako nastanu nove, objektivne i dugotrajne okolnosti za koje su navedeni izričiti i precizni razlozi, pri čemu se uzimaju u obzir rezultati provedbe programa, posebno na temelju procjena. Svako povećanje na temelju takvih varijacija ostaje manje od postojeće gornje granice za dotični naslov, ne dovodeći u pitanje primjenu instrumenata iz Uredbe o VFO-u i ovog Sporazuma.

Četvrti stavak ne primjenjuje se na dodatne dodjele iz trećeg stavka.

Ova se točka ne primjenjuje na odobrena sredstva za koheziju koja su donesena u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom i koja su unaprijed dodijeljena državama članicama, a koja sadržavaju financijsku omotnicu za cijelo razdoblje trajanja programa, ni na velike projekte iz članka 18. Uredbe o VFO-u.

19. U pravno obvezujućim aktima Unije koji se odnose na višegodišnje programe koji nisu doneseni u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ne navodi se „iznos koji se smatra nužnim”.

Ako Vijeće želi uključiti financijski referentni iznos, taj se iznos smatra izrazom želje zakonodavca te ne utječe na proračunske ovlasti Europskog parlamenta i Vijeća kako su utvrđene u UFEU-u. U svim pravno obvezujućim aktima Unije koji sadržavaju navedeni financijski referentni iznos navodi se odredba s tim učinkom.

C. RASHODI POVEZANI SA SPORAZUMIMA O RIBARSTVU

20. Na rashode povezane sa sporazumima o ribarstvu primjenjuju se posebna pravila navedena u nastavku.

Komisija se obvezuje redovito obavješćivati Europski parlament o pripremama i tijeku pregovora o sporazumima o ribarstvu, kao i o utjecaju tih sporazuma na proračun.

Tijekom zakonodavnog postupka koji se odnosi na sporazume o ribarstvu institucije se obvezuju uložiti sve napore kako bi osigurale da se svi postupci provedu što brže.

Iznosi predviđeni u proračunu za nove sporazume o ribarstvu ili za produljenje sporazuma o ribarstvu koji stupaju na snagu nakon 1. siječnja dotične financijske godine stavljaju se u pričuvu.

Ako se pokaže da su odobrena sredstva koja se odnose na sporazume o ribarstvu, uključujući pričuvu, nedostatna, Komisija Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja potrebne informacije o uzrocima takve situacije te o mjerama koje je moguće donijeti u skladu s uspostavljenim postupcima. Komisija prema potrebi predlaže odgovarajuće mjere.

Komisija svako tromjesečje Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja detaljne informacije o provedbi važećih sporazuma o ribarstvu te financijsko predviđanje za ostatak godine.

21. Ne dovodeći u pitanje relevantni postupak kojim su uređeni pregovori o sporazumima o ribarstvu, Europski parlament i Vijeće obvezuju se da će u okviru proračunske suradnje postići pravodoban dogovor o odgovarajućem financiranju sporazumâ o ribarstvu.

D. FINANCIRANJE ZAJEDNIČKE VANJSKE I SIGURNOSNE POLITIKE (ZVSP)

22. Ukupan iznos rashoda poslovanja za ZVSP u cijelosti se unosi u jedno proračunsko poglavlje, pod nazivom ZVSP. Tim se iznosom pokrivaju stvarne predvidive potrebe, koje se procjenjuju u okviru izrade nacrtâ proračuna na temelju predviđanja koja Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) priprema svake godine. Osigurava se razumna razlika do gornje granice za pokrivanje nepredviđenih djelovanja. Nije moguće unijeti nikakva sredstva u pričuvu.

23. Za rashode za ZVSP kojima se u skladu s člankom 41. Ugovora o Europskoj uniji tereti proračun Unije institucije nastoje, u okviru Odbora za mirenje, kako je naveden u članku 314. stavku 5. UFEU-a, i na temelju nacrtâ proračuna koji je izradila Komisija, svake godine osigurati dogovor o iznosu rashoda poslovanja i raspodjeli tog iznosa na pojedine članke proračunskog poglavlja koje se odnosi na ZVSP. Ako se ne postigne dogovor, podrazumijeva se da Europski parlament i Vijeće u proračun unose iznos iz prethodnog proračuna ili iznos predložen u nacrtu proračuna, i to onaj koji je niži.

Ukupni iznos rashoda poslovanja za ZVSP raspodjeljuje se na članke proračunskog poglavlja koje se odnosi na ZVSP kako je predloženo u trećem stavku. Svaki članak obuhvaća djelovanja koja su već donesena, djelovanja koja su predviđena, ali još nisu donesena te iznose za buduća, odnosno nepredviđena djelovanja koja Vijeće treba donijeti tijekom dotične financijske godine.

U proračunskom poglavlju koje se odnosi na ZVSP članci u koje se trebaju unijeti djelovanja u okviru ZVSP-a mogli bi glasiti kako slijedi:

- pojedinačne glavne misije kako je navedeno u članku 52. stavku 1. točki (g) Financijske uredbe,
- druge misije (za operacije upravljanja krizama, sprečavanje, rješavanje i stabilizaciju sukoba te za praćenje i provedbu mirovnih i sigurnosnih procesa),
- neširenje oružja i razoružanje,
- hitne mjere,
- pripremne mjere i mjere praćenja provedbe,
- posebni predstavnici Europske unije.

Budući da Komisija na temelju Financijske uredbe ima ovlasti samostalno prenositi odobrena sredstva između članaka unutar proračunskog poglavlja koje se odnosi na ZVSP, time je osigurana fleksibilnost koja se smatra potrebnom za brzu provedbu djelovanja u okviru ZVSP-a. U slučaju da iznos proračunskog poglavlja koje se odnosi na ZVSP tijekom financijske godine bude nedostatan za pokrivanje potrebnih troškova, Europski parlament i Vijeće pokušavaju na prijedlog Komisije hitno pronaći rješenje.

24. Svake godine Visoki predstavnik savjetuje se s Europskim parlamentom o dokumentu usmjerenom na buduće razdoblje, koji se dostavlja do 15. lipnja dotične godine te sadržava glavne aspekte i temeljne smjernice ZVSP-a, uključujući financijske posljedice za proračun Unije, evaluaciju mjera pokrenutih u godini n – 1 te procjenu usklađenosti i komplementarnosti ZVSP-a s drugim vanjskim financijskim instrumentima Unije. Nadalje, Visoki predstavnik u okviru redovitog političkog dijaloga o ZVSP-u svake godine održava najmanje pet zajedničkih savjetodavnih sastanaka na kojima izvješćuje Europski parlament, a pojedinosi o njihovu održavanju trebaju se dogovoriti najkasnije 30. studenoga svake godine. Sudjelovanje na tim sastancima određuje Europski parlament odnosno Vijeće imajući u vidu cilj i narav informacija koje se na njima razmjenjuju.

Komisiju se poziva da sudjeluje na tim sastancima.

Ako Vijeće donese odluku u području ZVSP-a iz koje proizlaze rashodi, Visoki predstavnik odmah, a najkasnije u roku od pet radnih dana od donošenja te odluke, Europskom parlamentu dostavlja procjenu predviđenih troškova („financijski izvještaj”), osobito troškova povezanih s rokovima, zaposlenim osobljem, upotrebom poslovnih prostora i druge infrastrukture, prometnom infrastrukturom, zahtjevima u pogledu osposobljavanja te sigurnosnim mjerama.

Jedanput u svakom tromjesečju Komisija obavješćuje Europski parlament i Vijeće o provedbi djelovanjâ u okviru ZVSP-a te financijskim predviđanjima za ostatak financijske godine.

E. RAD INSTITUCIJA U PODRUČJU PITANJA RAZVOJNE POLITIKE

25. Komisija uspostavlja neformalan dijalog s Europskim parlamentom o pitanjima razvojne politike.

DIO III.

DOBRO FINANCIJSKO UPRAVLJANJE SREDSTVIMA UNIJE

A. FINANCIJSKO PROGRAMIRANJE

26. Komisija dvaput godišnje, prvi put uz dokumente priložene nacrtu proračuna, a drugi put nakon donošenja općeg proračuna Unije, dostavlja potpuno financijsko programiranje za naslove 1., 2. (osim za podnaslov „Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija”), 3. (za „Okoliš i djelovanje u području klime” i „Pomorsku politiku i ribarstvo”), 4., 5. i 6. VFO-a. U tom programiranju, strukturiranom prema naslovu, području politike i proračunskoj liniji, trebalo bi biti određeno sljedeće:

- (a) zakonodavstvo na snazi, uz razlikovanje višegodišnjih programa i godišnjih djelovanja:
 - i. za višegodišnje programe Komisija bi trebala navesti postupak na temelju kojega su doneseni (redovni ili posebni zakonodavni postupak), njihovo trajanje, ukupnu financijsku omotnicu i udio dodijeljen za administrativne rashode;
 - ii. za višegodišnje programe iz Priloga II. Uredbi o VFO-u, Komisija bi trebala transparentno navesti dodatne dodjele na temelju članka 5. Uredbe o VFO-u;
 - iii. za godišnja djelovanja (povezana s pilot-projektima, pripremnim djelovanjima i agencijama) i djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije, Komisija bi trebala osigurati višegodišnje procjene;
- (b) zakonodavni prijedlozi u postupku donošenja: aktualni prijedlozi Komisije s najnovijim ažuriranjem.

Komisija bi trebala razmotriti načine za međusobno povezivanje financijskog programiranja s njezinim zakonodavnim programiranjem radi pružanja točnijih i pouzdanijih predviđanja. Za svaki zakonodavni prijedlog Komisija bi trebala navesti je li uključen u programiranje dostavljeno istodobno uz podnošenje nacrtu proračuna ili nakon konačnog donošenja proračuna. Komisija bi trebala obavijestiti Europski parlament i Vijeće posebice o sljedećem:

- (a) svim novim zakonodavnim aktima koji su doneseni i svim podnesenim prijedlozima koji su u postupku donošenja, ali nisu uključeni u programiranje dostavljeno istodobno uz nacrt proračuna ili nakon konačnog donošenja proračuna (s odgovarajućim iznosima);
- (b) zakonodavstvu predviđenom u godišnjem zakonodavnom programu rada Komisije, uz navođenje bi li ta djelovanja mogla imati financijski učinak.

Kad god je potrebno, Komisija bi trebala naznačiti reprogramiranje do kojeg dolazi zbog novih zakonodavnih prijedloga.

B. AGENCIJE I EUROPSKE ŠKOLE

27. Prije podnošenja prijedloga za osnivanje nove agencije Komisija bi trebala izraditi pouzdanu, potpunu i objektivnu procjenu učinka, uzimajući u obzir, među ostalim, kritičnu masu osoblja i kompetencija, aspekte troškova i koristi, supsidijarnost i proporcionalnost, učinak na nacionalne aktivnosti i aktivnosti Unije te proračunske posljedice za dotični naslov rashoda. Na temelju tih informacija te ne dovodeći u pitanje zakonodavne postupke kojima je uređeno osnivanje agencije, Europski parlament i Vijeće obvezuju se da će u okviru proračunske suradnje postići pravodoban dogovor o financiranju agencije čije se osnivanje predlaže.

Primjenjuju se sljedeći postupovni koraci:

- prvo, Komisija sustavno svaki prijedlog za osnivanje nove agencije podnosi na prvom trijalogu nakon donošenja prijedloga te predstavlja financijski izvještaj priložen zakonodavnom prijedlogu kojim se predlaže osnivanje agencije i iznosi posljedice tog postupka za preostalo razdoblje financijskog programiranja,
- drugo, tijekom zakonodavnog postupka Komisija pomaže zakonodavcu u procjeni financijskih posljedica predloženih izmjena. Te financijske posljedice trebalo bi razmotriti tijekom relevantnih zakonodavnih trijaloga,
- treće, prije zaključenja zakonodavnog postupka Komisija predstavlja ažurirani financijski izvještaj, uzimajući u obzir moguće izmjene od strane zakonodavca; taj završni financijski izvještaj uvrštava se na dnevni red završnog zakonodavnog trijaloga te ga zakonodavac formalno potvrđuje. Uvrštava se i na dnevni red sljedećeg proračunskog trijaloga (u hitnim slučajevima u pojednostavnjenom obliku) radi postizanja dogovora o financiranju,
- četvrto, dogovor postignut tijekom trijaloga, uzimajući u obzir proračunsku procjenu Komisije u pogledu sadržaja zakonodavnog postupka, potvrđuje se u zajedničkoj izjavi. Taj dogovor podliježe odobrenju Europskog parlamenta i Vijeća, u skladu s poslovníkom svakog od njih.

Isti postupak primijenio bi se na svaku izmjenu pravnog akta o osnivanju određene agencije koja bi imala učinak na resurse dotične agencije.

Ako se zadaće agencije znatno promijene bez izmjene pravnog akta kojim je dotična agencija osnovana, Komisija obavješćuje Europski parlament i Vijeće slanjem revidiranog financijskog izvještaja kako bi se Europskom parlamentu i Vijeću omogućilo postizanje pravodobnog dogovora o financiranju agencije.

28. U proračunskom postupku trebalo bi uzeti u obzir relevantne odredbe iz Zajedničkog pristupa priloženog Zajedničkoj izjavi Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o decentraliziranim agencijama potpisanoj 19. srpnja 2012.

29. Ako Vijeće guvernera predvidi osnivanje nove europske škole, za proračunske posljedice tog osnivanja na proračun Unije potrebno je primijeniti sličan postupak, *mutatis mutandis*.

DIO IV.

ZAŠTITA PRORAČUNA UNIJE: KVALITETA I USPOREDIVOST PODATAKA O KORISNICIMA

30. U skladu sa zahtjevima Europskog parlamenta i kao odgovor na točku 24. zaključaka Europskog vijeća od 17. do 21. srpnja 2020., radi poboljšanja zaštite proračuna Unije i Instrumenta Europske unije za oporavak od prijevara i nepravilnosti, institucije su suglasne o uvođenju standardiziranih mjera za prikupljanje, uspoređivanje i objedinjavanje informacija i brojki o krajnjim primateljima i korisnicima financijskih sredstava Unije u svrhu kontrole i revizije.

31. Kako bi se osigurale djelotvorne kontrole i revizije, potrebno je prikupljati podatke o onima koji u konačnici, izravno ili neizravno, ostvaruju korist od financijskih sredstava Unije u okviru podijeljenog upravljanja te od projekata i reformi koji se podupiru na temelju Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost, uključujući podatke o stvarnim vlasnicima primatelja sredstava. Pravila koja se odnose na prikupljanje i obradu takvih podataka trebat će biti u skladu s primjenjivim pravilima o zaštiti podataka.

32. Kako bi se poboljšala zaštita proračuna Unije Komisija će staviti na raspolaganje integrirani i interoperabilni sustav za informiranje i praćenje, uključujući jedinstveni alat za rudarenje podataka i utvrđivanje razine rizika radi procjene i analize podataka iz točke 31. s ciljem da ga primjenjuju sve države članice. Tim sustavom osigurale bi se učinkovite provjere sukoba interesa, nepravilnosti, pitanja u pogledu dvostrukog financiranja i bilo koje zloupotrebe sredstava. Komisija, Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) te druga istražna i kontrolna tijela Unije trebali bi imati potreban pristup tim podacima kako bi izvršavali svoje nadzorne funkcije u vezi s kontrolama i revizijama koje prvenstveno trebaju provesti države članice u svrhu otkrivanja nepravilnosti i provedbe administrativnih istraga u pogledu zloupotrebe dotičnih financijskih sredstava Unije, te kako bi dobili točan pregled njihove.

33. Ne dovodeći u pitanje prava institucija na temelju relevantnih Ugovora, tijekom zakonodavnog postupka koji se odnosi na relevantne temeljne akte institucije se obvezuju lojalno surađivati kako bi osigurale daljnje postupanje u vezi sa zaključcima Europskog vijeća od 17. do 21. srpnja 2020., u skladu s pristupom opisanim u ovom dijelu.

Sastavljeno u Bruxellesu 16. prosinca 2020.

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik

Za Komisiju,
u ime predsjednice,

David Maria SASSOLI

Michael ROTH

Johannes HAHN

PRILOG I.

MEĐUINSTITUCIJSKA SURADNJA TIJEKOM PRORAČUNSKOG POSTUPKA

Dio A. Raspored proračunskog postupka

1. Institucije svake godine pravodobno prije početka proračunskog postupka na temelju postojeće prakse dogovaraju pragmatičan raspored.
2. Kako bi se osiguralo da Europski parlament i Vijeće mogu djelotvorno izvršavati svoje proračunske ovlasti, stanja proračuna, prijenosi ili druge obavijesti koje podrazumijevaju aktiviranje rokova podnose se uzimajući u obzir sva razdoblja stanke, o čijim su se datumima te institucije međusobno pravodobno obavijestile putem svojih službi.

Dio B. Prioriteti u proračunskom postupku

3. Pravodobno, prije nego što Komisija donese nacrt proračuna, saziva se trijalog radi rasprave o mogućim prioritetima proračuna za sljedeću financijsku godinu i svim pitanjima koja proizlaze iz izvršenja proračuna za tekuću financijsku godinu, na temelju informacija koje je Komisija dostavila u skladu s točkom 37.

Dio C. Izrada nacrt proračuna i ažuriranje procjena

4. Institucije, osim Komisije, pozivaju se da do kraja ožujka donesu izvještaje o procjenama.
5. Komisija svake godine predlaže nacrt proračuna u kojem su prikazane stvarne financijske potrebe Unije.
Pri tome uzima u obzir:
 - (a) predviđanja koja su dostavile države članice u vezi sa strukturnim fondovima;
 - (b) sposobnost za iskorištavanje odobrenih sredstava, pri čemu se nastoji održati čvrsta veza između odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i odobrenih sredstava za plaćanje;
 - (c) mogućnosti za započinjanje novih politika putem pilot-projekata i/ili novih pripremnih djelovanja odnosno za nastavak višegodišnjih djelovanja koja završavaju, nakon što se procijeni je li moguće izraditi temeljni akt u smislu Financijske uredbe (definicija temeljnog akta, nužnost temeljnog akta za provedbu i iznimke);
 - (d) potrebu da se osigura da su sve promjene u rashodima u odnosu na prethodnu godinu u skladu s ograničenjima proračunske discipline.
6. Institucije u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavaju unošenje u proračun stavki s neznatnim iznosima rashoda za operacije.
7. Europski parlament i Vijeće obvezuju se i da će uzeti u obzir procjenu mogućnosti za izvršenje proračuna koju je izradila Komisija u svojim nacrtima te u vezi s izvršenjem proračuna za tekuću financijsku godinu.
8. U interesu dobrog financijskog upravljanja te s obzirom na učinak znatnih izmjena u glavama i poglavljima proračunske nomenklature na obveze odjelâ Komisije povezane s izvješćivanjem o upravljanju, Europski parlament i Vijeće obvezuju se da će se o svim takvim znatnim izmjenama savjetovati s Komisijom tijekom postupka mirenja.

9. U interesu lojalne i dobre institucijske suradnje Europski parlament i Vijeće obvezuju se da će preko svojih pregovarača održavati redovite i aktivne kontakte na svim razinama tijekom čitavog proračunskog postupka te posebno tijekom čitavog razdoblja mirenja s ciljem postizanja dogovora. Europski parlament i Vijeće obvezuju se da će tijekom postupka mirenja u suradnji s Komisijom osigurati pravodobnu i neprestanu uzajamnu razmjenu relevantnih informacija i dokumenata i na formalnoj i na neformalnoj razini, kao i da će prema potrebi održavati tehničke ili neformalne sastanke. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću osigurava pravodoban i ravnopravan pristup informacijama i dokumentima.
10. Dok se ne sazove Odbor za mirenje, Komisija prema potrebi može podnositi pisma izmjene nacrtu proračuna u skladu s člankom 314. stavkom 2. UFEU-a, uključujući pismo izmjene kojim se posebice ažurira procjena rashoda za poljoprivredu. Komisija informacije o ažuriranjima podnosi na razmatranje Europskom parlamentu i Vijeću čim one postanu dostupne. Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja sve propisno opravdane razloge koje zatraže.

Dio D. Proračunski postupak prije postupka mirenja

11. Prije čitanja u Vijeću pravodobno se saziva trijalog kako bi se institucijama omogućila razmjena mišljenja o nacrtu proračuna.
12. Kako bi Komisija mogla pravodobno procijeniti izvršivost izmjena koje su predvidjeli Europski parlament i Vijeće, a kojima se utvrđuju nova pripremna djelovanja ili pilot-projekti odnosno kojima se produljuju postojeći, Europski parlament i Vijeće obavješćuju Komisiju o svojim namjerama u tom pogledu kako bi se prva rasprava mogla održati već tijekom tog trijaloga.
13. Trijalog se može sazvati prije glasovanja na plenarnoj sjednici Europskog parlamenta.

Dio E. Postupak mirenja

14. Ako Europski parlament usvoji amandmane na stajalište Vijeća, predsjednik Vijeća tijekom iste plenarne sjednice prima na znanje razlike u stajalištu dviju institucija te daje suglasnost tome da predsjednik Europskog parlamenta odmah sazove Odbor za mirenje. Pismo kojim se saziva Odbor za mirenje šalje se najkasnije prvog radnog dana u tjednu nakon završetka parlamentarne sjednice tijekom koje se glasovalo na plenarnoj sjednici, a razdoblje mirenja započinje sljedećeg dana. Razdoblje od 21 dana računa se u skladu s Uredbom Vijeća (EEZ, Euratom) br. 1182/71⁽¹⁾.
15. Ako se Vijeće ne može složiti sa svim amandmanima koje je usvojio Europski parlament, svoje bi stajalište trebalo potvrditi slanjem pisma prije prvog predviđenog sastanka u razdoblju mirenja. U takvom slučaju Odbor za mirenje nastavlja postupati u skladu s uvjetima utvrđenima u sljedećim točkama.
16. Odborom za mirenje zajednički predsjedavaju predstavnici Europskog parlamenta i Vijeća. Sastancima Odbora za mirenje predsjedava supredsjedatelj iz institucije koja je domaćin sastanka. Svaka institucija u skladu sa svojim poslovnikom određuje sudionike za svaki sastanak te utvrđuje svoj mandat za pregovore. Europski parlament i Vijeće na odgovarajućoj su razini zastupljeni u Odboru za mirenje kako bi svaka delegacija mogla politički obvezati svoju instituciju te kako bi se mogao ostvariti stvaran napredak prema konačnom dogovoru.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EEZ, Euratom) br. 1182/71 od 3. lipnja 1971. o utvrđivanju pravila koja se primjenjuju na razdoblja, datume i rokove (SL L 124, 8.6.1971., str. 1).

17. U skladu s člankom 314. stavkom 5. drugim podstavkom UFEU-a Komisija sudjeluje u radu Odbora za mirenje i poduzima sve potrebne inicijative radi usuglašavanja stajališta Europskog parlamenta i Vijeća.
18. Tijekom postupka mirenja održavaju se trijalozni na različitim razinama zastupanja s ciljem rješavanja otvorenih pitanja i pripreme temelja za dogovor koji se treba postići u Odboru za mirenje.
19. Sastanci Odbora za mirenje i trijalozni održavaju se naizmjenice u prostorima Europskog parlamenta i prostorima Vijeća s ciljem ravnomjernog korištenja infrastrukturom, uključujući infrastrukturu za usmeno prevođenje.
20. Datumi sastanaka Odbora za mirenje i trijaloga određuju se unaprijed dogovorom institucija.
21. Odboru za mirenje stavlja se na raspolaganje zajednički skup dokumenata („ulazni dokumenti“) u kojima se uspoređuju različiti koraci proračunskog postupka ^(?). Ti dokumenti obuhvaćaju iznose po pojedinačnim linijama, ukupne iznose po naslovima VFO-a te pročišćeni dokument s iznosima i napomenama za sve proračunske linije koje se smatraju tehnički „otvorenima“. Ne dovodeći u pitanje konačnu odluku Odbora za mirenje, poseban dokument navodi sve proračunske linije koje se smatraju tehnički zatvorenima ^(?). Ti se dokumenti razvrstavaju prema proračunskoj nomenklaturi.

Ulaznim dokumentima za Odbor za mirenje prilažu se i drugi dokumenti, uključujući pismo Komisije o izvršivosti u pogledu stajališta Vijeća i amandmana Europskog parlamenta te sva pisma drugih institucija koja se odnose na stajalište Vijeća ili amandmane Europskog parlamenta.

22. Kako bi se do kraja razdoblja mirenja postigao dogovor, u trijalozima se:
 - (a) određuje područje pregovora o proračunskim pitanjima koja treba riješiti;
 - (b) potvrđuje popis proračunskih linija koje se smatraju tehnički zatvorenima, podložno konačnom dogovoru o cjelokupnom proračunu za financijsku godinu;
 - (c) raspravlja o pitanjima navedenima u točki (a) s ciljem postizanja mogućih dogovora koje Odbor za mirenje treba potvrditi;
 - (d) raspravlja o tematskim pitanjima, među ostalim po naslovima VFO-a.

Tijekom svakog trijaloga ili odmah nakon njega zajednički se izrađuju provizorni zaključci i istodobno se dogovara dnevni red za sljedeći sastanak. Te zaključke bilježi institucija koja je domaćin trijaloga i nakon 24 sata smatraju se privremeno odobrenima, ne dovodeći u pitanje konačnu odluku Odbora za mirenje.

23. Zaključci trijaloga i dokument za moguću potvrdu dostupni su Odboru za mirenje na njegovim sastancima zajedno s proračunskim linijama za koje je tijekom trijaloga postignut provizorni dogovor.
24. Zajednički tekst iz članka 314. stavka 5. UFEU-a izrađuju tajništva Europskog parlamenta i Vijeća uz pomoć Komisije. On se sastoji od pisma o prijenosu koje predsjedatelji dviju delegacija upućuju predsjednicima Europskog parlamenta i Vijeća te koje sadržava datum dogovora u Odboru za mirenje, te priloga koji obuhvaćaju:
 - (a) iznose po linijama za sve proračunske stavke i ukupne iznose po naslovima VFO-a;

^(?) Različiti koraci uključuju: proračun za tekuću financijsku godinu (uključujući donesene izmjene proračuna); početni nacrt proračuna; stajalište Vijeća o nacrtu proračuna; amandmane Europskog parlamenta u odnosu na stajalište Vijeća i pisma izmjena koja je podnijela Komisija (ako ih još nisu u potpunosti odobrile institucije).

^(?) Proračunska linija koja se smatra tehnički zatvorenom jest linija za koju nema neslaganja između Europskog parlamenta i Vijeća te za koju nije podneseno pismo izmjene.

- (b) konsolidirani dokument u kojem su navedeni iznosi i konačni tekst svih linija koje su izmijenjene tijekom postupka mirenja;
- (c) popis linija koje nisu izmijenjene u odnosu na nacrt proračuna ili stajalište Vijeća o nacrtu proračuna.

Odbor za mirenje može odobriti i zaključke i moguće zajedničke izjave povezane s proračunom.

25. Zajednički tekst prevodi se na sve službene jezike institucija Unije (to čine službe Europskog parlamenta) i podnosi se na odobrenje Europskom parlamentu i Vijeću u roku od četrnaest dana od dana postizanja dogovora o zajedničkom tekstu iz točke 24.

Nakon donošenja zajedničkog teksta proračun podliježe pravno-jezičnoj redakturi spajanjem priloga zajedničkom tekstu s proračunskim linijama koje nisu izmijenjene tijekom postupka mirenja.

26. Institucija koja je domaćin sastanka (trijaloga ili mirenja) na sastancima Odbora za mirenje osigurava infrastrukturu za prevođenje na sve jezike, a na trijalozima za prevođenje na *ad hoc* utvrđene jezike.

Institucija koja je domaćin sastanka osigurava umnožavanje i distribuciju dokumenata za sastanak.

Službe institucija surađuju u unošenju rezultata pregovora radi finalizacije zajedničkog teksta.

Dio F. Izmjene proračuna

Opća načela

27. Imajući na umu da se izmjene proračuna često odnose na posebna i katkad hitna pitanja, institucije su suglasne s načelima navedenima u nastavku kako bi se osigurala odgovarajuća međuinstitucijska suradnja s ciljem neometanog i brzog postupka donošenja odluka za izmjene proračuna, izbjegavajući pritom u najvećoj mogućoj mjeri sazivanje sastanka mirenja povezanog s izmjenama proračuna.
28. Institucije nastoje u najvećoj mogućoj mjeri ograničiti broj izmjena proračuna.

Raspored

29. Komisija unaprijed obavješćuje Europski parlament i Vijeće o mogućim datumima donošenja nacrtu izmjena proračuna, ne dovodeći u pitanje konačni datum donošenja.
30. Europski parlament i Vijeće, svaki u skladu sa svojim internim poslovnikom, nastoje preispitati nacrt izmjene proračuna koji je predložila Komisija što prije nakon što ga Komisija donese.
31. Kako bi se taj postupak ubrzao, Europski parlament i Vijeće osiguravaju da su njihovi rasporedi rada u najvećoj mogućoj mjeri usklađeni kako bi se omogućilo da se postupak može provesti dosljedno i usklađeno. Stoga nastoje što prije utvrditi okviran raspored za različite faze u postupku do konačnog donošenja izmjene proračuna.

Europski parlament i Vijeće uzimaju u obzir relativnu hitnost izmjene proračuna i potrebu da je se pravodobno odobri kako bi proizvodila učinke tijekom dotične financijske godine.

Suradnja tijekom čitanja

32. Institucije tijekom cijelog postupka surađuju u dobroj vjeri i time u najvećoj mogućoj mjeri omogućuju donošenje izmjena proračuna u ranoj fazi postupka.

Prema potrebi, i u slučaju mogućeg razilaženja, Europski parlament ili Vijeće prije zauzimanja konačnog stajališta o izmjeni proračuna, ili Komisija u bilo kojem trenutku, mogu predložiti sazivanje posebnog trijaloga radi rasprave o tim razilaženjima i pokušaja postizanja kompromisa.

33. Svi nacrti izmjena proračuna koje predloži Komisija, a koji još nisu konačno odobreni, sustavno se uvrštavaju na dnevni red trijaloga planiranih za godišnji proračunski postupak. Komisija predlaže nacрте izmjena proračuna, a Europski parlament i Vijeće, u mjeri u kojoj je to moguće, svoja stajališta iznose prije trijaloga.
34. Ako se tijekom trijaloga postigne kompromis, Europski parlament i Vijeće obvezuju se uzeti u obzir rezultate trijaloga tijekom rasprave o izmjeni proračuna u skladu s UFEU-om i svojim poslovnicima.

Suradnja nakon čitanja

35. Ako Europski parlament odobri stajalište Vijeća bez amandmana, izmjena proračuna donosi se u skladu s UFEU-om.
36. Ako Europski parlament usvoji amandmane većinom glasova svojih članova, primjenjuje se članak 314. stavak 4. točka (c) UFEU-a. Međutim, prije sastanka Odbora za mirenje, saziva se trijalog:
- (a) ako se tijekom tog trijaloga postigne dogovor te podložno dogovoru Europskog parlamenta i Vijeća o rezultatima trijaloga, mirenje se zaključuje razmjenom pisama bez sastanka Odbora za mirenje;
 - (b) ako se tijekom tog trijaloga ne postigne dogovor, Odbor za mirenje sastaje se i organizira rad u skladu s okolnostima, a s ciljem ostvarenja što većeg napretka u dovršetku postupka donošenja odluka prije isteka roka od dvadeset i jednog dana koji je utvrđen u članku 314. stavku 5. UFEU-a. Odbor za mirenje svoj rad može zaključiti razmjenom pisama.

Dio G. Izvršenje proračuna, plaćanja i nepodmirene obveze (*reste à liquider* (RAL))

37. S obzirom na potrebu osiguravanja da se ukupna odobrena sredstva za plaćanje povećavaju primjereno odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza kako bi se izbjegla neuobičajena prebacivanja RAL-a iz jedne godine u drugu, institucije su suglasne da će pomno pratiti predviđanja plaćanja i razinu RAL-a kako bi se umanjio rizik od ugrožavanja provedbe programâ Unije zbog nedostatka odobrenih sredstava za plaćanje na kraju VFO-a.

Kako bi se osiguralo da se razinom i profilom plaćanja u svim naslovima može upravljati, u svim naslovima dosljedno se primjenjuju pravila o opozivu, posebice pravila o automatskom opozivu.

Tijekom proračunskog postupka institucije se redovito sastaju radi zajedničkog ocjenjivanja postojećeg stanja i izgleda za izvršenje proračuna u tekućoj godini i budućim godinama. To se ocjenjivanje provodi u obliku namjenskih međuinstitucijskih sastanaka na odgovarajućoj razini, prije kojih Komisija pruža detaljne informacije o postojećem stanju, koje su raščlanjene prema fondu i državi članici, a obuhvaćaju izvršenje plaćanja, prijenose, primljene zahtjeve za povrat i revidirana predviđanja, uključujući dugoročna predviđanja, prema potrebi. Osobito, kako bi se osiguralo da Unija može ispuniti sve svoje financijske obveze koje proizlaze iz postojećih i budućih obveza u razdoblju 2021. 2027. u skladu s člankom 323. UFEU-a, Europski parlament i Vijeće analiziraju procjene Komisije u pogledu potrebne razine odobrenih sredstava za plaćanje i raspravljaju o njima.

Dio H. Suradnja u pogledu Instrumenta Europske unije za oporavak (*)

38. Komisija će isključivo u svrhu otklanjanja posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19 biti ovlaštena u ime Unije pozajmiti sredstva na tržištima kapitala u iznosu do 750 000 milijuna EUR u cijenama iz 2018., od čega se iznos u visini do 390 000 milijuna EUR u cijenama iz 2018. može upotrijebiti za rashode, a iznos u visini do 360 000 milijuna EUR u cijenama iz 2018. može se upotrijebiti za davanje zajmova u skladu s člankom 5. stavkom 1. Odluke o vlastitim sredstvima. Kako je predviđeno u Uredbi o EURI-ju, iznos koji se treba upotrijebiti za rashode čini vanjske namjenske prihode za potrebe članka 21. stavka 5. Financijske uredbe.
39. Institucije su suglasne da je, u okviru ograničenja utvrđenih u Uredbi o EURI-ju i, prema potrebi, relevantnom sektorskom zakonodavstvu, ulogu Europskog parlamenta i Vijeća, kada djeluju u svojstvu proračunskog tijela, potrebno ojačati u vezi s vanjskim namjenskim prihodima u okviru Instrumenta Europske unije za oporavak kako bi se osigurao primjeren nadzor nad upotrebom takvih prihoda te odgovarajuća uključenost u njoj. Institucije su također suglasne da je potrebno osigurati potpunu transparentnost i vidljivost svih sredstava u okviru Instrumenta Europske unije za oporavak.

Vanjski namjenski prihodi u okviru Instrumenta Europske unije za oporavak

40. S obzirom na potrebu da se osigura primjerena uključenost Europskog parlamenta i Vijeća u upravljanju vanjskim namjenskim prihodima u okviru Instrumenta Europske unije za oporavak, institucije su suglasne s postupkom utvrđenim u točkama od 41. do 46.
41. U kontekstu proračunskog postupka Komisija će dostaviti detaljne informacije zajedno sa svojim nacrtima procjena. Takve informacije uključuju detaljne procjene odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i odobrenih sredstava za plaćanje te pravnih obveza, raščlanjene po naslovu i programu koji prima namjenske prihode na temelju Uredbe o EURI-ju. Komisija će dostaviti sve dodatne relevantne informacije koje zatraže Europski parlament ili Vijeće. Komisija će nacrtu proračuna priložiti dokument u kojem će biti sabrane sve relevantne informacije u vezi s Instrumentom Europske unije za oporavak, uključujući sažete tablice u kojima će se objediniti proračunska odobrena sredstva i namjenski prihodi iz Instrumenta Europske unije za oporavak. Taj će dokument biti dio priloga općem proračunu Unije o vanjskim namjenskim prihodima iz točke 44.
42. Komisija će dostavljati redovita ažuriranja tih informacija iz točke 41. tijekom cijele financijske godine, a barem prije svakog namjenskog sastanka kako je navedeno u točki 45. Komisija će dostaviti relevantne informacije Europskom parlamentu i Vijeću dovoljno rano kako bi se omogućile smislene rasprave i razmatranja o odgovarajućim dokumentima za planiranje, među ostalim prije nego što Komisija donese relevantne odluke.
43. Institucije će se redovito sastajati u okviru proračunskog postupka radi zajedničkog ocjenjivanja izvršenja vanjskih namjenskih prihoda u okviru Instrumenta za Europske unije oporavak, a osobito postojećeg stanja i izgleda za izvršenje, te kako bi raspravljale o godišnjim procjenama dostavljenima zajedno s odgovarajućim nacrtima proračuna i njihovoj raspodjeli, uzimajući pritom u obzir ograničenja i uvjete utvrđene u Uredbi o EURI-ju i, prema potrebi, u relevantnom sektorskom zakonodavstvu.
44. Europski parlament i Vijeće priložit će općem proračunu Unije dokument, u obliku priloga, u kojem se navode sve proračunske linije koje primaju namjenske prihode u okviru Instrumenta Europske unije za oporavak. Osim toga, upotrijebit će strukturu proračuna za uključivanje namjenskih prihoda u okviru Instrumenta Europske unije za oporavak, a osobito proračunske primjedbe, radi provedbe odgovarajuće kontrole nad upotrebom tih prihoda. U skladu s člankom 22. Financijske uredbe, Europski parlament i Vijeće unijet će u račun rashoda primjedbe,

(*) Ako Komisija podnese prijedlog akta Vijeća na temelju članka 122. UFEU-a koji bi mogao imati znatne posljedice za proračun, primjenjuje se postupak utvrđen u Zajedničkoj izjavi Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije od 16. prosinca 2020. o proračunskom nadzoru nad novim prijedlozima na temelju članka 122. UFEU-a koji bi mogli imati znatne posljedice za proračun Unije (SL C 444, 22.12.2020., str. 5).

uključujući opće primjedbe, u kojima se navodi koje proračunske linije mogu primiti odobrena sredstva koja odgovaraju prihodima namijenjenima na temelju Uredbe o EURI-ju te se navode odgovarajući iznosi. Komisija se u izvršavanju svoje odgovornosti za izvršenje namjenskih prihoda obvezuje takve primjedbe uzeti u obzir.

45. Instrukcije su suglasne organizirati namjenske međuinstitucijske sastanke na odgovarajućoj razini radi ocjenjivanja postojećeg stanja i izgleda za vanjske namjenske prihode u okviru Instrumenta Europske unije za oporavak. Ti će se sastanci održavati najmanje tri puta tijekom jedne financijske godine neposredno prije ili poslije proračunskih trijaloga. Nadalje, instrukcije se sastaju *ad hoc* ako jedna od instrukcija za to dostavi obrazloženi zahtjev. Europski parlament i Vijeće mogu u bilo kojem trenutku podnijeti pisana opažanja u vezi s izvršenjem vanjskih namjenskih prihoda. Komisija se obvezuje uzeti u obzir sve primjedbe i prijedloge Europskog parlamenta i Vijeća. Na tim se sastancima u skladu s točkom 46. mogu rješavati znatna odstupanja u rashodima u okviru Instrumenta Europske unije za oporavak.
46. Komisija dostavlja detaljne informacije o svakom odstupanju od svojih početnih predviđanja prije namjenskog međuinstitucijskog sastanka iz članka 45. i na *ad hoc* osnovi u slučaju znatnog odstupanja. Odstupanje od predviđenih rashoda u okviru Instrumenta Europske unije za oporavak znatno je ako rashodi za određenu financijsku godinu i određeni program odstupaju od predviđanja za više 10 %. U slučaju znatnih odstupanja od početnih predviđanja, instrukcije će raspravljati o tom pitanju ako Europski parlament ili Vijeće to zatraže u roku od dva tjedna od obavijesti o takvom znatnom odstupanju. Instrukcije će zajednički razmotriti to pitanje s ciljem postizanja zajedničkog stajališta u roku od tri tjedna od zahtjeva za sastanak. Komisija će zaprimljena opažanja uzeti u obzir u najvećoj mogućoj mjeri. Komisija se obvezuje da neće donijeti nikakvu odluku dok se ne zakluče razmatranja ili ne istekne rok od tri tjedna. U potonjem slučaju Komisija primjereno obrazlaže svoju odluku. U hitnim slučajevima instrukcije se mogu dogovoriti da rokove skrate za jedan tjedan.

Zajmovi dani u okviru Instrumenta Europske unije za oporavak

47. Kako bi se osigurala potpune informacije te transparentnost i vidljivost u pogledu komponente zajma Instrumenta Europske unije za oporavak, Komisija će zajedno sa svojim nacrtima procjena dostaviti detaljne informacije o zajmovima danima državama članicama u okviru Instrumenta Europske unije za oporavak, pri čemu će posebnu pozornost posvetiti osjetljivim informacijama koje su zaštićene.
48. Informacije o zajmovima u okviru Instrumenta Europske unije za oporavak bit će iskazane u proračunu u skladu sa zahtjevima iz članka 52. stavka 1. točke (d) Financijske uredbe te će uključivati i prilog iz podtočke iii. te točke.

PRILOG II.

MEĐUINSTITUCIJSKA SURADNJA NA PLANU ZA UVOĐENJE NOVIH VLASTITIH SREDSTAVA

Preambula

- A. Institucije su predane lojalnoj i transparentnoj suradnji i radu na provedbi plana za uvođenje novih vlastitih sredstava tijekom trajanja VFO-a za razdoblje 2021. – 2027.
- B. Institucije prepoznaju važnost konteksta Instrumenta Europske unije za oporavak, u koji bi trebalo uvesti nova vlastita sredstva.
- C. Komisija će isključivo u svrhu otklanjanja posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19, u skladu s člankom 5. stavkom 1. Odluke o vlastitim sredstvima, biti ovlaštena pozajmiti sredstva na tržištima kapitala u ime Unije u iznosu do 750 000 milijuna EUR u cijenama iz 2018., od čega se iznos u visini do 390 000 milijuna EUR u cijenama iz 2018. može upotrijebiti za rashode u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (b) te odluke.
- D. Vraćanje glavnice takvih sredstava upotrijebljenih za rashode u okviru Instrumenta Europske unije za oporavak i pripadajućih dospjelih kamata trebat će se financirati iz općeg proračuna Unije, među ostalim dostatnim prihodima od novih vlastitih sredstava uvedenih nakon 2021. Sve povezane obveze u cijelosti će se otplatiti najkasnije do 31. prosinca 2058. kako je predviđeno u članku 5. stavku 2. drugom podstavku Odluke o vlastitim sredstvima. Godišnji iznosi koji se trebaju platiti ovisit će o dospelju izdanih obveznica i strategiji otplate duga, uz istodobno poštovanje ograničenja za vraćanje glavnice sredstava iz trećeg podstavka tog stavka koje iznosi 7,5 % maksimalnog iznosa koji se treba upotrijebiti za rashode iz članka 5. stavka 1. točke (b) te odluke.
- E. Rashodi iz proračuna Unije povezani s vraćanjem Instrumenta Europske unije za oporavak ne bi smjeli dovesti do neopravdanog smanjenja rashoda programa ili investicijskih instrumenata u okviru VFO-a. Također je poželjno da se za države članice ublaži povećanje vlastitih sredstava koja se temelje na BND-u.
- F. Institucije će stoga te radi povećanja vjerodostojnosti i održivosti plana vraćanja Instrumenta Europske unije za oporavak raditi na uvođenju dostatnih novih vlastitih sredstava kako bi se pokrio iznos koji odgovara očekivanim rashodima povezanim s vraćanjem. U skladu s načelom univerzalnosti, time se ne bi podrazumijevalo da se bilo kakva posebna vlastita sredstva namijene ili odrede za pokrivanje određene vrste rashoda.
- G. Institucije uviđaju da bi se uvođenjem paketa novih vlastitih sredstava trebalo poduprijeti odgovarajuće financiranje rashoda Unije u okviru VFO-a, uz istodobno smanjenje udjela nacionalnih doprinosa koji se temelje na BND-u u financiranju godišnjeg proračuna Unije. Diversifikacijom izvora prihoda moglo bi se olakšati postizanje boljeg usmjerenja rashoda na razini Unije na prioritetna područja i zajednička javna dobra uz velika povećanja učinkovitosti u odnosu na nacionalnu potrošnju.
- H. Stoga bi nova vlastita sredstva trebala biti usklađena s ciljevima politike Unije te bi trebala podupirati prioritete Unije kao što su europski zeleni plan i Europa spremna za digitalno doba, kao i doprinosti pravednom oporezivanju i jačanju borbe protiv poreznih prijevара i utaje poreza.
- I. Institucije su suglasne da bi nova vlastita sredstva trebalo po mogućnosti ostvariti tako da se omogućuje stvaranje „svježeg novca”. One istodobno nastoje smanjiti birokraciju i opterećenje za poduzeća, osobito za mala i srednja poduzeća (MSP-ovi), te za građane.
- J. Nova vlastita sredstva trebala bi ispunjavati kriterije jednostavnosti, transparentnosti, predvidljivosti i pravednosti. Izračun i prijenos novih vlastitih sredstava te kontrola nad njima ne bi smjeli dovesti do prekomjernog administrativnog opterećenja za institucije Unije i nacionalne administracije.
- K. Uzimajući u obzir složene postupovne zahtjeve za uvođenje novih vlastitih sredstava, institucije su suglasne da bi se potrebna reforma sustava vlastitih sredstava trebala postići ograničenim brojem revizija Odluke o vlastitim sredstvima.

- L. Institucije su stoga suglasne da će tijekom razdoblja 2021. – 2027. i na temelju načela utvrđenih u ovom Prilogu zajedno raditi na uvođenju novih vlastitih sredstava u skladu s planom utvrđenim u dijelu B i datumima koji su u njemu navedeni.
- M. Institucije prepoznaju i važnost instrumenata za bolju izradu zakonodavstva utvrđenih u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ⁽¹⁾, a osobito procjenu učinka.

Dio A Načela za provedbu

1. Komisija će izraditi potrebne zakonodavne prijedloge za nova vlastita sredstva i za moguća druga nova vlastita sredstva iz točke 10. u skladu s načelima bolje izrade zakonodavstva. U tom će kontekstu uzeti u obzir prijedloge Europskog parlamenta i Vijeća. Te će zakonodavne prijedloge popratiti relevantnim provedbenim zakonodavstvom u vezi s vlastitim sredstvima.
2. Institucije su suglasne sa sljedećim vodećim načelima za uvođenje paketa novih vlastitih sredstava:
 - (a) prikupljanjem, putem novih vlastitih sredstava, iznosa dostatnog za pokrivanje razine ukupnih očekivanih rashoda za vraćanje glavnice i kamata povezanih sa pozajmljenim sredstvima koja se trebaju upotrijebiti za rashode iz članka 5. stavka 1. točke (b) Odluke o vlastitim sredstvima, uz istodobno poštovanje načela univerzalnosti. Prihodima iz vlastitih sredstava kojima se premašuju potrebe za vraćanjem nastavlja se financirati proračun Unije kao općim prihodima u skladu s načelom univerzalnosti;
 - (b) time da cilj rashoda kojima se pokrivaju troškovi financiranja Instrumenta Europske unije za oporavak nije smanjenje rashoda za programe i fondove Unije;
 - (c) usklađivanjem vlastitih sredstava s prioritetima Unije, kao što su borba protiv klimatskih promjena, kružno gospodarstvo, Europa spremna za digitalno doba, te doprinosom pravednom oporezivanju i jačanju borbe protiv poreznih prijevara i utaje poreza;
 - (d) ispunjavanjem kriterija jednostavnosti, transparentnosti i pravednosti;
 - (e) osiguravanjem stabilnosti i predvidljivosti priljeva prihoda;
 - (f) time da ne dolazi do prekomjernog administrativnog opterećenja za institucije Unije i nacionalne administracije;
 - (g) time da se po mogućnosti stvaraju dodatni „svježiji” prihodi;
 - (h) istodobnim nastojanjem da se smanji birokracija i opterećenje za poduzeća, osobito SME-ove, te građane.
3. Europski parlament i Vijeće analizirat će zakonodavne prijedloge iz točke 1., raspravljati o njima i bez nepotrebne odgode nastaviti rad u vezi s njima u skladu sa svojim unutarnjim postupcima kako bi se olakšalo brzo donošenje odluka. Nakon što Komisija predstavi svoje prijedloge, članovi Europskog parlamenta i predstavnici Vijeća tijekom svojih razmatranja sastat će se u prisutnosti predstavnika Komisije kako bi jedni druge izvijestili o trenutačnom stanju u pogledu svojeg rada. Osim toga, institucije će započeti redoviti dijalog kako bi razmotrile napredak u pogledu plana.

Dio B Plan za uvođenje novih vlastitih sredstava

Prvi korak: 2021.

4. Kao prvi korak uvest će se nova vlastita sredstva koja će se primjenjivati od 1. siječnja 2021., a koja se sastoje od udjela u prihodima od nacionalnih doprinosa izračunanih na temelju mase nerekiciranog plastičnog ambalažnog otpada, kako je predviđeno odlukom o vlastitim sredstvima. Planirano je da ta odluka stupi na snagu u siječnju 2021., podložno odobrenju država članica u skladu s njihovim ustavnim odredbama.

⁽¹⁾ Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije od 13. travnja 2016. o boljoj izradi zakonodavstva (SL L 123, 12.5.2016., str. 1.).

5. Komisija će ubrzati s radom te, nakon procjena učinka pokrenutih 2020., do lipnja 2021. podnijeti prijedloge o mehanizmu za graničnu prilagodbu emisija ugljika i o digitalnom nametu, kao i popratni prijedlog za uvođenje novih vlastitih sredstava na toj osnovi, s ciljem njihova uvođenja najkasnije do 1. siječnja 2023.
6. Komisija će u proljeće 2021. preispitati sustav EU-a za trgovanje emisijama, uključujući njegovo moguće proširenje na sektor zrakoplovstva i pomorski sektor. Do lipnja 2021. predložiti će vlastita sredstva koja se temelje na sustavu EU-a za trgovanje emisijama.
7. Institucije su suglasne da su mehanizam za graničnu prilagodbu emisija ugljika i sustav EU-a za trgovanje emisijama tematski povezani te da bi stoga bilo opravdano raspravljati o njima u istom duhu.

Drugi korak: 2022. i 2023.

8. U skladu s primjenjivim postupcima na temelju Ugovorâ i podložno odobrenju država članica u skladu s njihovim ustavnim odredbama, predviđeno je da se ta nova vlastita sredstva uvedu do 1. siječnja 2023.
9. Vijeće će raspravljati o tim novim vlastitim sredstvima najkasnije do 1. srpnja 2022. kako bi se ona uvela do 1. siječnja 2023.

Treći korak: 2024. – 2026.

10. Komisija će na temelju procjena učinka predložiti dodatna nova vlastita sredstva, koja bi mogla uključivati porez na financijske transakcije i financijski doprinos povezan s korporativnim sektorom ili novu zajedničku osnovicu poreza na dobit. Komisija nastoji izraditi prijedlog do lipnja 2024.
 11. U skladu s primjenjivim postupcima na temelju Ugovorâ i podložno odobrenju država članica u skladu s njihovim ustavnim odredbama, predviđeno je da se takva dodatna nova vlastita sredstva uvedu do 1. siječnja 2026.
 12. Vijeće će raspravljati o tim novim vlastitim sredstvima najkasnije do 1. srpnja 2025. kako bi se ona uvela do 1. siječnja 2026.
-

ISSN 1977-0847 (elektroničko izdanje)

ISSN 1977-0596 (tiskano izdanje)

Ured za publikacije
Europske unije
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR